

Biz unutmamışıq və heç zaman da unutmayaçağıq!

Ermənilərin törətdikləri vandallıqları da unutmamışıq və heç zaman da unutmayaçağıq!

Əvvəlcə dine əhaliyə qarşı vəhşiliklər törətdilər! Qaradağlı, Xocalı, Balıca, Ballı qaya, Bağanıs-Ayrim soy-qırımları baş verdi.

Sonra urbisidlər, ekosidlər keçirdilər, dinimizi təhqir etdilər, bizə qarşı əllərindən gələn pislilikləri əsirgəmədilər.

İlham Əliyevdən daha bir sitat:

"Biz bu torpaqlara 30 ildən sonra qayıdanda nəyi gördük? Bunu indi bütün dünya görür - viran qoyulmuş şəhərlər, kəndlər, sökülmüş evlər, talanmış milli sərvətlərimiz, dağıdılmış məscidlər. 65 məscid Ermənistan dövləti tərəfindən, - mən xüsusilə bunu qeyd etmək istəyirəm, bu, Ermənistanın dövlət siyasəti idi, - Ermənistan dövləti tərəfindən tam dağıdılmışdır. Bəziləri yarıdağılmış vəziyyətdə idi. Yəqin ki, siz də o fotoları görmüsünüz, Ermənistan məscidlərdə bilərəkdən, qəsdən heyvan saxlayırdı, donuz saxlayırdı, inək saxlayırdı. Yəni bizi təhqir etmək, bizi aşağılamaq üçün, bizim həssaslığımızı dərk edərək, yəni qəsdən xalqımızı daha da incitmək üçün belə vəhşi əməllərdən də çəkinmədi. Əslində, bu, təkcə bizə, xalqımıza yox, bütün islam dünyasına bir təhqir idi. Bax, budur Ermənistan dövlətinin əsl siması. Biz bunu heç vaxt unutmamalıyıq və unutmayaçağıq".

- Zaman göstərdi ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev vaxtında çox doğru qərar qəbul edərək problemi hərbi yolla həll etməkdən ötrü möhtəşəm ordu qurub!
- Zaman göstərdi ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev torpaqları işğaldan azad etmək üçün məqamında hərbi əməliyyatlara başlayıb!
- Zaman göstərdi ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev müharibəni vaxtında dayandırır, ərazi bütövlüyünün bərpası, dövlət suverenliyinin təmini əməliyyatlarını dəqiq, üstəlik, ən qısa müddətdə həyata keçirib!
- Zaman göstərdi ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev Rusiya sülhməramlı kontingentini zamanında və musiqi tərənələri altında ustalıqla yola salıb!
- Zaman göstərdi ki, hər şeyi zamanında həll etmək ən böyük müdriklik, uzaqgörənlik və dahilikdir!

Ermənilər nə qədər hoppanıb-düşsələr də, Zəngəzur dəhlizi-ni də zamanında açacaq, delimitasiya və demarkasiya prosesini də biz istəyən kimi və zamanında başa çatdıracaqlar.

"Dəmir yumruğu"u da həmişə hazır vəziyyətdə saxlayacağıq! Qulağının dibi geiyən istədiyi vaxt yoxlaya bilər.

3

İspaniyanın Kralı Əlahəzrət VI Felipeyə

Əlahəzrət!

Toledo əyalətində sərnəşin qatarlarının toqquşması nəticəsində çox sayda insanın həlak olması və xəsarət alması barədə xəbər bizi son dərəcə kədərləndirdi.

Bu faciə ilə əlaqədar Sizə, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, bütün İspaniya xalqına öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznə başsağlığı verir, yaralananlara şəfa diləyirəm.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 oktyabr 2026-cı il

Milli mənafeələrə söykənən müstəqil siyasət

Heç bir təzyiq və diktə Azərbaycanı öz yolundan, strateji hədəflərindən yayındırmaq gücündə deyil

Azərbaycan hazırda global enerji təhlükəsizliyinin əsas təminatçılarından biri, "Şərq-Qərb" və "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizlərinin mərkəzidir. Cənubi Qafqaz regionunda formalaşan yeni reallıqlar məhz dövlət başçımızın güclü iradəsi və müstəqil siyasi xətti sayəsində mümkün olub. Onilliklər boyunca davam edən işğal son qoyaraq öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa edən ölkəmiz, sadəcə, hərbi meydanda deyil, diplomatik cəhəddə də böyük zəfərlər qazanıb.

Azərbaycan indi də regionda dayanıqlı sülhün, əməkdaşlığın və təhlükəsizliyin əsas təminatçısı kimi çıxış edir.

Dünya nizamının pozulduğu, güc amilinin ön plana çıxdığı bir zamanda Azərbaycanın həm Şərqi, həm Qərbi, həm də Şimal və Cənub qütbləri ilə bərabərhüquqlu münasibətlər qurması ölkəmizin çevik və uzaqgörən xarici siyasət strategiyasının göstəricisidir. Bununla belə, əldə etdiyimiz tarixi uğurlar və tamamilə müstəqil xarici siyasət

kursumuz bir sıra siyasi mərkəzlərin narahatlığına səbəb olur. İndiyədək Azərbaycana çoxsaylı təzyiq cəhdləri olsa da, dövlətimizin qətiyyəti sayəsində qurulan çirkin planların hamısı boş çıxıb, iflasa uğradılıb. Azərbaycan öz yolunu, milli maraqların qorunmasını, ərazi bütövlüyünü və müstəqil xarici siyasət istiqamətini bütün təhdidlərə rəğmən əzmkar şəkildə davam etdirib.

5

BTQ: Orta dəhlizin ən cəlbedici polad keçidi

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun istifadəyə verilməsindən 9 il ötür

Bu xəttin istifadəyə verilməsi ilə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın və qarşılıqlı sərmayə qoyuluşunun artırılması, ondan istifadə edən ölkələrin əməkdaşlığının dərinləşməsi məqsədi qoyulurdu. Yolun həmin ölkənin geosiyasi əhəmiyyətini artıracağı, əlavə imkanlar yaradacağı, sabitliyə və təhlükəsizliyə xidmət göstərəcəyi hədəflənirdi.

9 il əvvəl dəmir yolunun açılış mərasimində Prezident İlham Əliyev demişdir: "Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Avrasiyanın

nəqliyyat xəritəsinin önəmli hissəsinə çevrilir. Biznesin inkişafı, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq üçün Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun çox böyük əhəmiyyəti var. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tikintisi ilə bağlı anlaşma Gürcüstanda imzalanmışdır, ondan sonra Türkiyədə təməlqoyma mərasimi keçirilmişdir və nəhayət, bu gün biz Azərbaycanda, burada, Ələtdə bu yolun açılışını qeyd edirik. Bu yolun tikintisi Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə arasındakı dostluğun, qardaşlığın nəticəsidir. Üç ölkə bütün saha-

lərdə uğurla əməkdaşlıq edirlər, bir-birini dəstəkləyirlər, ölkələrimiz, xalqlarımız üçün önəmli olan, dünya üçün önəmli olan layihələri icra edirlər. Bakı-Tbilisi-Qars bu layihələrin arasında öz layiqli yerini tutmuş bir layihədir... Təbii ki, əgər biz əvvəlki dövrlərdə enerji, neft-qaz sahəsində bu nəhəng, böyük miqyaslı layihələri icra etməsəydik, bu gün Bakı-Tbilisi-Qars haqqında ancaq danışa bilərdik".

7

Vətən müharibəsi

6 il əvvəl həmin gün

6

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva "Qağayı" tamaşasının təqdimatında iştirak edib

Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərində fəaliyyət göstərən Akademik "Maly" Dram Teatrı - Avropa Teatrı oktyabrın 29-da Bakı Beynəlxalq İncəsənət Festivalı (BIAF-2026) çərçivəsində Anton Pavloviç Çexovun "Qağayı" pyesi əsasında hazırlanan eyniadlı tamaşasını Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrında təqdim edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva, qızı Leyla Əliyeva və Alyona Əliyeva tamaşaya baxıblar.

"Qızıl maska" da daxil olmaqla, Rusiyanın nüfuzlu teatr mükafatlarının laureatı olan Lev Dodinin quruluş verdiyi "Qağayı" klassik pyesinin ən məşhur nümunələrindən biri hesab edilir.

Tamaşanın quruluşçu rəssamı və geyim üzrə rəssamı

Aleksandr Borovskidir. Səhnə əsərində Rusiyanın Xalq artisti Sergey Kurışev, Əməkdar artistlər Yelizaveta Boyarskaya, İqor Çerneviç və digərləri çıxış ediblər.

Qeyd edək ki, noyabrın 8-dək davam edəcək Bakı Beynəlxalq İncəsənət Festivalı ikinci dəfədir keçirilir. Heydər Əliyev Fondunun və Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə təşkil olunan BIAF-2026-nın proqramında konsertlər, balet və teatr

tamaşaları, film nümayişləri, incəsənət xadimləri ilə görüşlər və ustad dərsləri də daxil olmaqla, 20-dən çox tədbir yer alıb.

Festivalda Azərbaycan, Böyük Britaniya, İsrail, Kanada, Rusiya, ABŞ, Fransa və digər ölkələrdən sənəтчilər və yaradıcı kollektivlər iştirak edirlər.

Baş nazir Əli Əsədov Gürcüstanda səfərdədir

Baş nazir Əli Əsədov Azərbaycan-Gürcüstan İqtisadi Əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyasının 11-ci iclasında iştirak etmək üçün oktyabrın 29-da Gürcüstana gedib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, oktyabrın 30-da Siqnaşida Əli Əsədov və İrakli Kobaxidzenin həmsədrliyi ilə Azərbaycan-Gürcüstan İqtisadi Əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın iclası keçiriləcək.

Komissiyanın iclasında iki ölkə arasında iqtisadi, ticari, nəqliyyat, energetika, logistika, eləcə də mədəni və humanitar sahələrə dair məsələlərin müzakirəsi nəzərdə tutulub. İclasın sonunda yekun sənəd imzalanacaq. Həmçinin Baş nazirlərin təkbətək görüşü nəzərdə tutulub.

Azərbaycan Hökumətinin başçısı Tbilisidə bəzi sosial obyektlərin açılışında da iştirak edəcək.

Ankarada Azərbaycan-Türkiyə ikitərəfli münasibətlərinin mövcud vəziyyəti müzakirə olunub

Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Ankarada şəhərinə keçirilən Türk Dövlətləri Təşkilatı (TDT) Xarici İşlər Nazirləri Şurasının 13-cü iclası çərçivəsində Türkiyənin xarici işlər naziri Hakan Fidanla görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Xarici İş-

lər Nazirliyinin "X" sosial media hesabında qeyd edilib.

Görüşdə Azərbaycan-Türkiyə ikitərəfli münasibətlərinin mövcud vəziyyəti və perspektivləri, TDT çərçivəsində əməkdaşlıq, qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər müzakirə olunub.

Nazirlər həmçinin regional və beynəlxalq proseslər ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

Ceyhun BAYRAMOV: "TDT+ formatı üçüncü ölkələr və beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar yaradır"

Oktyabrın 29-da Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Türkiyənin paytaxtı Ankarada şəhərinə keçirilən Türk Dövlətləri Təşkilatı (TDT) Xarici İşlər Nazirləri Şurasının iclasında iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda çıxış edən nazir Ceyhun Bayramov ilk növbədə 29 Oktyabr - Respublika Günü münasibətilə qardaş Türkiyə xalqını və dövlətini səmimi-qəlbədən təbrik edib.

Nazir beynəlxalq münasibətlər sisteminə mövcud ziddiyyətlərin, davam edən münaqişələrin, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinin təbriqində ikili standartların və beynəlxalq təsisatların böhranların qarşısının alınmasında üzəlişdiyi çətinliklərin dövlətlər üçün yeni çağırışlar yaratdığını bildirib.

Bu səraitdə qarşılıqlı etimad, ortaq maraqlar və həmrəyliyə əsaslanan əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğulayıb.

C. Bayramov 2025-ci ildə Qəbələdə keçirilmiş Zirvə görüşündən sonra Azərbaycanın TDT-yə sədrliyi dövründə siyasi həmrəyliyin gücləndirilməsi, institusional effektivliyin artırılması, iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin genişləndirilməsi və TDT-nin beynəlxalq nüfuzunun yüksəldilməsi istiqamətində görülmüş işlər diqqətə çatdırılıb. Bu çərçivədə üz və müşahidəçi dövlətlərlə, eləcə də Təşkilatın Katibliyi ilə sıx əməkdaşlıq şəraitində müxtəlif səviyyələrdə çoxsaylı görüş və məsləhətləşmələrin keçirildiyi qeyd olunub.

Çıxışda təhlükəsizlik sahəsində siyasi dialoqun və milli qurumlar arasında koordinasiyanın gücləndirilməsi, Bakıda TDT üzv dövlətlərinin Təhlükəsizlik Şurası katiblərinin iclasının keçirilməsi, müdafiə sənayesində birgə istehsal və texnoloji əməkdaşlıq nəzərdə tutan 2027-ci il üzrə Yol Xəritəsinin qəbul edilməsi sədrliyiminin mühüm nəticələri qismində vurğulanı.

Birlişmiş Millətlər Təşkilatının Sənaye İnkişafı Təşkilatı (UNIDO) tərəfindən hər il reallaşdırılan və 2030-cu ilə hədəf olan "Şəhərlər üçün körpü" konfransı bu il Avstriyanın paytaxtı Vyana şəhərində keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Şuşa rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimovun da qatıldığı konfransın paralel mövzusu "Süni intellekt və "yaşıl innovasiya": Güclü və dayanıqlı gələcək" olub.

Panel iclasda çıxış edən xüsusi nümayəndə tarixi Şuşa şəhərində işğaldan sonra aparıl-

nı. Eyni zamanda ticarət, investisiyalar, nəqliyyat, enerji, maliyyə, rəqəmsal inkişaf, innovasiya və yeni texnologiyalar sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsinin əhəmiyyəti qeyd olunub.

Sədrliyimiz dövründə humanitar əməkdaşlığın, ortaq tarixi və mədəni irsin qorunmasının və xalqlarımız arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsinin də əsas prioritetlər sırasında yer aldığı diqqətə çatdırılıb. Bu çərçivədə I Türkoloji Qurultayının 100 illiyinə həsr olunmuş Türk Dünyası Həftəsinin, Şuşada dini məsələlərə mənsub dövlət qurumlarının rəhbərlərinin ilk görüşünün və Bakıda TDT üzv dövlətlərinin Məsləhət Dini İdarələri Başçıları Şurasının VII iclasının keçirilməsinin əhəmiyyəti vurğulanı.

Nazir Ceyhun Bayramov 2026-cı il ərzində xarici işlər nazirləri arasında dörd qeyri-rəsmi görüşün keçirilməsini siyasi dialoqun davamlılığının və regional və beynəlxalq məsələlər üzrə mövqelərin əlaqələndirilməsinin mühüm göstəricisi kimi dəyərləndirib. Məsləhət Dini İdarələri Şurasının VII iclasının keçirilməsinin əhəmiyyəti vurğulanı.

Nazir Ceyhun Bayramov çıxışının sonunda Azərbaycanın sədrliyi dövründə göstərilən dəstək və fəal iştiraklarına görə üz və müşahidəçi dövlətlərə, Təşkilatın baş katibinə və Katibliyinə təşəkkürünü bildirib.

və Türkiyənin təhlükəsizliyinə qarşı təhdidlər fonunda həmrəyliyin ifadə olunduğu, Nyu York görüşündə isə Təşkilatın BMT Baş Assambleyasında müşahidəçi statusu alması istiqamətində birgə diplomatik səylərin davam etdirilməsinin vacibliyinin vurğulandığını bildirib. Gələcəkdə mövcud mexanizmlərdən səmərəli istifadənin, qəbul olunmuş qərarların icrasının təmin edilməsinin, milli qurumların fəaliyyətinin və Təşkilatın Katibliyinin monitorinq-koordinasiya rolunun gücləndirilməsinin vacibliyi vurğulanı.

Qəbələ Zirvə görüşündə təsis edilmiş TDT+ formatının üçüncü ölkələr və beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar yaratdığını bildirib. Gələcəkdə mövcud mexanizmlərdən səmərəli istifadənin, qəbul olunmuş qərarların icrasının təmin edilməsinin, milli qurumların fəaliyyətinin və Təşkilatın Katibliyinin monitorinq-koordinasiya rolunun gücləndirilməsinin vacibliyi vurğulanı.

Nazir Ceyhun Bayramov çıxışının sonunda Azərbaycanın sədrliyi dövründə göstərilən dəstək və fəal iştiraklarına görə üz və müşahidəçi dövlətlərə, Təşkilatın baş katibinə və Katibliyinə təşəkkürünü bildirib.

Beynəlxalq konfransda Şuşa şəhərində işğaldan sonra aparılan bərpa-quruculuq işləri barədə məlumat verilib

inkışafında süni intellektin sınaqdan keçirilməsi, praktiki tətbiqi və bunun nəticəsi olaraq nələrin əldə edilib biləcəyi, hansı problemlərlə üzləşmənin mümkünlüyü diqqətə çatdırılıb. Süni intellektin məkan, ekoloji, demografik və mədəni məlumatları təhlil etməklə, inkişaf meyarlarını müəyyənləşdirdiyi və tarixi ərazilər üçün mümkün riskləri proqnozlaşdırdığı vurğulanı.

Şuşa şəhərinə köçən və köçəcək sakinlər arasında gənc nəslin yetişdiyini, onların da

gələcəkdə şəhərin inkişafına töhfə verəcəklərini, orada gedən proseslərə cəlb olunacaqlarını söyləyən Aydın Kərimov süni intellektin artıq təhsil ocaqlarında da peşəkar səviyyədə öyrədilməsinin müsbət hal olduğunu deyib.

Tədbirdə şəhər və regionların rəhbərləri öz təcrübələrini bölüşüb, süni intellektin tətbiqi ilə bağlı çağırışların və problemlərin həllinə yönəlmis addımlar haqqında fikir mübadiləsi aparıblar.

Azərbaycan Rəngkarlığı Muzeyində ENQRAM sərgisi açılıb

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva və Alyona Əliyeva tədbirdə iştirak ediblər

YARAT Müasir İncəsənət Məkanının təşkilatlığı ilə XX-XXI əsrlər Azərbaycan Rəngkarlığı Muzeyində şəxsi kolleksiyalardan seçilmiş, 1950-ci illərdən bu günə qədər Azərbaycan incəsənətini əhatə edən ENQRAM sərgisi açılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva və Alyona Əliyeva tədbirdə iştirak edib, sərgi ilə tanış olublar.

Aida Mahmudova və Fərah Ələkbərlinin kuratorluğu ilə hazırlanan sərgi XX əsr Azərbaycan mədəniyyətini formalaşdırmış və bu gün də ölkənin təsviri sənətinə təsirini davam etdirən bədii və mədəni dəyişikliklərin maddi izlərini bir araya gətirib.

ENQRAM yaşlanmış təcrübənin yaddaşda qorunub saxlanılmasını təmin edən

fiziki izdir. Sərgi bu anlayışdan çıxış edərək, rəngkarlığı fərdi qavrayışın və tarixi təcrübənin maddi forma aldığı məkan kimi təqdim edir.

Azərbaycan incəsənətinin keçid mərhələləri formal həllər vasitəsilə üzə çıxır və irsən ötürülən vizual dillərin necə qorunduğunu, sınağa çəkildiyini və transformasiyaya uğradığını göstərir.

Kolleksiya toplamaq da yaddaşın qorunub saxlanması prosesinin bir hissəsidir. Hər kolleksiya şəxsi bağlılıqlar və seçimlər əsasında yaranır, incəsənət nümunələrinin bədii əhəmiyyətinə dair özünəməxsus təsəvvürü əks etdirir. Əsərləri vahid ekspozisiyada cəmləşdirən ENQRAM fərdi baxışları dialoq müstəvisinə çıxarır. Sərgi əsərin öz dövrünün yaddaşının daşıyıcısına çevrilməsi və onunla hər qarşılaş-

manın bu yaddaşı necə dəyişdirdiyi barədə düşünməyə dəvət edir.

Ekspozisiyada Aida Mahmudova, Al-tay Sadiqzadə, Əbdül Xəlqi, Əşrəf Murad, Cavad Mircavadov, Fəhəd Xəlilov, Gen-nadi Brijatyuk, Hüseyn Haqverdiyev, Kamal Əhməd, Mahmud Rüstəmov, Mahmud Tağıyev, Mikayıl Abdullayev, Müseyib Əmirov, Niyaz Nəcəfov, Qorxmaz Əfəndiyev, Rəşad Babayev, Rəşad Babayev, Səttar Bəhlulzadə, Tahir Salahov, Tağı Tağıyev, Tofiq Cavadov, Toğrul Nərimanbəyov və Ucal Haqverdiyevin rəngkarlıq, qrafika və heykəltaraşlıq əsərləri nümayiş olunur.

Sərgi çərçivəsində AISEL-in "SUBLIMINALS Manifestasiya Təcrübəsi" adlı musiqi performansını təqdim olunub.

Publisistik qeydlər

- Zaman təsdiq edir!
- Zaman təkzib edir!
- Zaman öyrədir!
- Zaman unudara bilir...
- Zaman çıxarılan nəticələrdən dərs almağı tələb edir!

Zaman "ölçüsü" də fərqli olur!

Bəzən əsrə bərabər gün olur!

Bəzən ilə bərabər gecə!

Otuzillik işğal dövrü bizim üçün otuz əsr qədər göründü!

44 günlük Zəfər müharibəsi isə sanki göz qırpmında başa çatdı!

Müharibədən keçən altı ildə Qarabağda görülən bərpa və quruculuq işlərinin həcmi isə bir neçə onilliyə bərabərdir.

Bütün bunları görmüşük, yaşamış, yaddaşımıza yazmışıq!

Çünki unutmamışıq!

Həm də heç zaman unutmayacağıq!

- Unutsaq, tarix bizi cəzalandırar!
- Unutsaq, şəhidlərin müqəddəs ruhu bizi qınayar!
- Unutsaq, həmin bəlalara yenidən başımıza gələr!

● Bizimlə düşmənciliyi ərazimizdə torpaq verib dövlət qurmalarına şərait yaratdığımız, qoynumuzda bəsləyərək tikəmizi böldüyümüz ermənilər ediblər.

● Bizimlə düşmənciliyi təbii sərvətlərimizdən gen-bol bəhrələnlər, "böyük qardaş" saydığımızı ediblər.

● Bizimlə düşmənciliyi "din bir, əməl ayrı" qardaşlarımız üzümüzə gülə-gülə ediblər.

● Odu ki, torpaqlarımız işğala məruz qaldı.

● Odu ki, uzun illər boyu məşəqqətli məcburi köçkün həyatı yaşadıq.

● Odu ki, qardaşlarımız, övladlarımız şəhid getdi.

● Odu ki, yurd-yuvamızı dağıdılarak xarabalıqlara çevrildi.

Amma olanlarla barışmadıq!

Heç kəsə boyun əymədik!

Bir an belə işğal altındakı torpaqları azad etməli olduğumuzu unutmadıq!

Beynəlxalq qurum və təşkilatlara, beynəlxalq hüquqa inamımız itisə də, doğma yurda qayıdacağımıza olan ümidimiz heç zaman tükənmədi...

Nəhayət, həsrətlə gözlədiyimiz gün gəlib çatdı!

- Torpaqları işğaldan azad etmək;
- Çəkdiyimiz zillətin əvəzini çıxmaq;
- Vətən həsrətinə son qoymaq;
- Otuz il bizə olmasın ağrı-acı yaşadan, doğma yurdumuzu xarabazara çevirən düşməndən qisasımızı almaq üçün hərəkətə başladıq!

Bu, özgə bir müharibə oldu!

Ona qədər dünya belə bir müharibə görməmişdi.

Cəmi 44 gün çəkdi!

Həmin 44 gündə dövlət, ordu və xalq bir ürək kimi döyündü!

Cavanlarımız, orduya yararlı olanlarımız gecə-gündüz bilmədən hərbi səfərbərlik idarələrinin qabağında növbəyə düzülərək orduya getmək istəklərini bildirdilər!

Ən böyük sevincimiz Prezident İlham Əliyevin televiziya kanalları vasitəsilə xalqa müraciətləri, işğaldan azad edilən rayon mərkəzlərində dövlət bayrağını qaldırması, qələbə müjdələri verməsi ilə bağlı oldu!

Baş sərkərdəmiz "dəmir yumruğu" ilə düşmənin başını əzərək qarşısında diz çökdürdü!

Ona kapitulyasiya aktı sayılan üçtərəfli Bəyanatı imzaladırdı!

Sözündən dönmək istədikdə isə iki dəfə - 2023-cü il aprelin 23-də və sentyabrın 19-20-də ildirimsüzlü hərbi əməliyyatlar keçirərək bütün şərtlərə əməl etdirdi!

Azərbaycan tam, qəti və mütləq qələbə qazanaraq otuzillik münaqişəni öz gücü ilə həll etdi!

Beynəlxalq hüququ tapdalayan, ikili standartlarla işləyən dünya bizimlə məzələnməyə başladı...

Vətən müharibəsində hər iki tərəfdən itkilər oldu...

Amma bütün bunlar dinc şəkildə, itkisiz və sülh yolu ilə də ola bilər.

Əgər dünya ədalətli, ikili standartsız və tərəf tutmadan beynəlxalq hüquqa əməl etsəydi...

Otuz il ərzində Azərbaycan xalqı ən çətin, ən ağır və ən əzəbli sınağa məruz qaldı.

Torpaqlarını işğal edərək bir milyondan artıq vətəndaşını qaçqına və məcburi köçkünlə çevirdilər.

Beynəlxalq hüququ tapdalayan, ikili standartlarla işləyən dünya bizimlə məzələnməyə başladı...

- Dünya Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın olduğunu qəbul edirdi!
- Dünya separatçı rejimin keçirdiyi "prezident və parlament seçkiləri"nin legitimliyini tanıyırdı!
- Dünya özünü elə aparırdı ki, guya münaqişəni həll etməyə çalışır və bu yolda "əməli addımlar" atır.

Başımıza gətirilənləri unutmamışıq və heç zaman da unutmayacağıq!

İkili standartların ən parlaq təzahürünə baxaq:

Kataloniya İspaniyanın şimal-şərqində yerləşən muxtar regiondur.

Katalonlar XIX əsrdən İspaniyadan ayrılmağa çalışırdılar.

2015-ci il noyabrın 9-da bu niyyətlə Kataloniya Parlamenti "Müstəqillik Bəyannaməsi" qəbul etdi.

Biz unutmamışıq və heç zaman da unutmayacağıq!

- "Münaqişənin hərbi yolla həlli yoxdur" dedilər.

Guya məsələnin "sülh danışıqları yolu ilə" həllinə nail olacaq ATƏT-in Minsk qrupu adlı fərsiz, dişsiz və saxta bir qurum da yaradaraq bu yolla işğalı əbədliliyə qədər uzatmaq yolunu tutdular.

Cənab İlham Əliyevin dəqiqliklə söylədiyi kimi:

"Ermənistanın arxasında duran böyük dövlətlər, o cümlədən və ilk növbədə mənfur Minsk qrupunun həmsədr ölkələri bütün bu işləri ört-basdır etmək istəyirdi. Ermənistan işğal edilmiş torpaqlara heç bir xarici müşahidəçi buraxmırdı. Ancaq Qərbdən və digər ölkələrdən olan pulla alınmış bəzi siyasətçiləri, ictimai xadimləri gətirirdilər ora göstərsinlər ki, onlar burada necə yaşayırlar. Amma beynəlxalq təşkilatlar buna səssiz qalıb. Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, - hansı ki, Təhlükəsizlik Şurası dörd qətnamə qəbul etmişdi ki, işğal edilmiş torpaqlardan erməni silahı qüvvələri çıxarılmaldır, - səssiz qalıb, ATƏT səssiz qalıb. Avropa Şurası faktiki olaraq işğalı dəstəkləyib. Avropa Parlamenti işğalçı Ermənistanı hər zaman dəstək verib və bu gün də bu belədir. Yəni bax bu, bizə olan münasibətin kiçik bir təsviridir. Görün, biz kimlərlə üz-üzə qalmışıq, yəni Ermənistan təbəşinə deyildi. Ermənistan təbəşinə olsaydı, bu məsələ çoxdan həll olunardı. Yaxud da ki, o vaxt bu işğala, bu vəhşiliyə, bu soyqırımına görə Ermənistanı beynəlxalq sanksiyalar tətbiq edilsəydi, məsələ çoxdan həll olunardı. Eləmədiklər, bilərəkdən, qəsdən. İndi yeri gəldi-gəlmədi, hər yerə sanksiyalar qoyulur. Amma yaxşı, Ermənistan burada başqa dövlətin 20 faiz torpağını zəbt edib, 700 min insanı oradan qovub, 250 min insanı - azərbaycanlıları Ermənistandan qovub, dağıdıb hər şeyi, bütün şəhərləri. Sən niyə ona sanksiya tətbiq etmirsən? Bu, deməli, ikili standartlardır".

Cənab İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi:

"Avropa Şurasında Ermənistanı qarşı sanksiya tətbiq edilmədi. Amma biz ki, 2023-cü ilin sentyabrında Qarabağı tam azad etdik, separatçılığın kökünü kəsdik və separatçıları həbs etdik, deməli, ondan dörd ay sonra Avropa Şurası bizə qarşı sanksiya tətbiq etdi. Bax, onların əsl siması budur. Avropa Parlamenti rəisvətxorlar yuvasıdır. Bunu mən tam məsuliyyətlə deyirəm - rəisvətxorlar yuvasıdır Avropa Parlamenti. Onun vitse-prezidentinin evindən camaadlarla dolu milyonlarla dollar çıxdı, hamısını ört-basdır etdilər. Elə bil olmayıb bu. Onun adı bəllidir, o, Yunanıstandan olan bir xanım deputatdır. Neçə il keçib onun üstündən? Bir ölcü götürülsün ona qarşı? Yox! Məsuliyyətə cəlb edilib? Yox! Sərbəst buraxılıb. Avropa Parlamenti

ti bax, bu islamofoblardan ibarətdir və bu da daim diqqət mərkəzində olmalıdır".

Ermənilərin törətdikləri vandallıqları da unutmamışıq və heç zaman da unutmayacağıq!

Əvvəlcə dinc əhaliyə qarşı vəhşiliklər törədildilər.

Qaradağlı, Xocalı, Ballicə, Ballı qaya, Bağanıs-Ayrım soyqırımları baş verdi.

Sonra urbisidlər, ekosidlər keçirdilər, dinimizi təhqir etdilər, bizə qarşı əllərindən gələn pislilikləri əsirgəmədilər.

İlham Əliyevdən daha bir sitat:

"Biz bu torpaqlara 30 ildən sonra qayıdanda nəyi gördük? Bunu indi bütün dünya görür - viran qoyulmuş şəhərlər, kəndlər, sökülmüş evlər, talanmış milli sərvətlərimiz, dağıdılmış məscidlər. 65 məscid Ermənistan dövləti tərəfindən, - mən xüsusilə bunu qeyd etmək istəyirəm, bu, Ermənistanın dövlət siyasəti idi, - Ermənistan dövləti tərəfindən tam dağıdılmışdır. Bəziləri yarıdağılmış vəziyyətdə idi. Yəni ki, siz də o foto-ları görmüsunüz. Ermənistan məscidlərdə bilərəkdən, qəsdən heyvan saxlayırdı, donuz saxlayırdı, inək saxlayırdı. Yəni bizi təhqir etmək, bizi aşağılamaq üçün, bizim həssaslığımızı dərk edərək, yəni qəsdən xalqımızı daha da incitmək üçün belə vəhşi əməllərdən də çəkinmədi. Əslində, bu, təkcə bizə, xalqımıza yox, bütün islam dünyasına bir təhqir idi. Bax, budur Ermənistan dövlətinin əsl siması. Biz bunu heç vaxt unutmamalıyıq və unutmayacağıq".

- Zaman göstərdi ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev vaxtında çox doğru qərar qəbul edərək problemi hərbi yolla həll etməkdən ötrü möhtəşəm ordu qurub!
- Zaman göstərdi ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev torpaqları işğaldan azad etmək üçün məqamında hərbi əməliyyatlara başlayıb!
- Zaman göstərdi ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev müharibəni vaxtında dayandıraraq, ərazi bütövlüyünün bərpası, dövlət suverenliyinin təmini əməliyyatlarını dəqiq, üstəlik, ən qısa müddətdə həyata keçirib!
- Zaman göstərdi ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev Rusiya sülhməramlı kontingentini zamanında və musiqi tərənələri altında ustalıqla yola salıb!
- Zaman göstərdi ki, hər şeyi zamanında həll etmək ən böyük müdriklik, uzaqgörənlik və dahiyyədir!

Ermənilər nə qədər hoppamış-düşsələr də, Zəngəzur dahlizini də zamanında açacaq, delimitasiya və de-

markasiya prosesini də biz istəyən kimi və zamanında başa çatdıracağıq.

"Dəmir yumruğu" u da həmişə hazır vəziyyətdə saxlayacağıq!

Qulağının dibi geysən istədiyi vaxt yoxlaya bilər.

Azərbaycanın sülh çağırışları, Ermənistanı blokadan çıxararaq dəmir yolu əlaqəsinə başlaması, ticarət münasibətlərinə start verməsi qıscasılıq hissi ilə yaşayan hayları deyəsən arxayınlaşdırır.

"Məğlubedilməz orduları"nın silah-sursatı, döyüş mövqelərini ataraq qaçmaları, "məğlubedilməz xalq"ın diz çöküb yalvararaq kapitulyasiya aktını imzalaması, deyəsən, bəzilərinin yadından çıxmağa başlayıb.

Revanşistlər dövlətin üzərinə götürdüyü öhdəlikləri - referendum keçirərək konstitusiyalarında müvafiq dəyişikliklər aparılmasını yubatmağa, TRİPP-in layihələndirilməsini və çəkilişinə başlanılmasını ləngitməyə meyilli görünür.

"Ulaq bir dəfə palçığa batdığı yerə ikinci dəfə girməz" - Azərbaycan atalar sözüdür.

Laçın dahlizinə birgə nəzarətin həyata keçirilməsini, Ermənistanın hərbi birləşmələrinin və terrorçu qruplarının Azərbaycan ərazisindən çıxarılmasını və Zəngəzur dahlizinin işə salınmasını uzadan, üçtərəfli bəyanatın müvafiq bəndlərini yerinə yetirmədikləri - görə 2023-cü il aprelin 23-də və sentyabrın 19-20-də başlarına gətirilənləri belə tez unuduqları inandırıcı görünür.

"Dəmir yumruğu" hazır vəziyyətdə gözləyir və istənilən an erməni yaddaşını təzaləyə bilər!

Bunu nə revanşistlər, nə də Paşinyanın komandasının təzə-köhnə üzvləri yaddan çıxarmasınlar!

Biz kimlərlə vuruşduğumuzu çox yaxşı bilirik!

Təkcə qarşısıalınmaz "dəmir yumruğu"umuz deyil, üstəlik, ehtiyat variantlarımız da var!

Strateji müttəfiqimiz və tərəfdaşlarımız da kifayət qədərdir!

İlham Əliyev dediyini edəndir - bunu da yaxşı bilirsiniz!

Səbrimizi sınağa çəkmək fikrinə düşməyin.

İndi ötən əsrin 90-cı illəri deyil.

Azərbaycan da kimsədən kömək gözləmədən bütün problemlərini öz gücünə həll etməyi çox yaxşı bacarır!

Çaşmayın, heç kəsə arxayın olmayın, xam xəyallara düşməyin!

Sizin dövrəniz çoxdan başa çatıb.

İkinci dəfə palçığa girsəniz, bir daha çıxma bilməyəcəksiniz.

Bəxtiyar SADIQOV

Daxili İşlər Nazirliyində kollegiya iclası keçirilib

Oktyabrın 29-da Daxili İşlər Nazirliyində 2026-cı ilin 9 ayında əməliyyat-xidməti fəaliyyətin yekunları na və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş kollegiya iclası keçirilib.

İclası giriş sözü ilə açan daxili işlər naziri general-polkovnik Vilayət Eyvazov cinayətkarlığa qarşı mübarizənin, ictimai qaydanın və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi sahəsində fəaliyyətin digər hüquq-mühafizə orqanları ilə qarşılıqlı əlaqədə cari ilin ötən dövründə də məqsədyönlü şəkildə davam etdirildiyini bildirib.

Qeyd olunub ki, hesabat dövründə əməliyyat-axtarış və istintaq fəaliyyətinin subyektivi olan bütün dövlət qurumları üzrə qeydə alınmış 22.804 cinayətin 90,5 faizinin açılması təmin olunub.

Daxili İşlər Nazirliyi və prokurorluq üzrə qeydə alınmış cinayətlərin 93,7 faizi açıqlıb. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cinayətlərin sayı 5,7 faiz, o cümlədən ağır və xüsusilə ağır cinayətlər, qeyri-əşkar şəraildə baş verənlar, adam öldürməyə cəhdlər, qəsdən sağlamlığa ağır və az ağır zərər vurmalar, müliyyəti ələyinə olanlar, onlardan oğurluqlar, dələduzluqlar, quldurluqlar, hədə-qorxu ilə tələb etmələr, avtonəqliyyat vasitəsinin qaçırılması, habelə xuliqanlıqlar, yetkinlik yaşına çatmayanların törətdirilənlər, odlu silahın tətbiqi ilə və qrup halında baş verən hüquqazidd əməllərin sayı azalıb.

Qeyri-əşkar şəraildə törədilənlərin, eləcə də ağır və xüsusilə ağır cinayətlərin, əzab vermələrin, müliyyəti ələyinə olanların, o cümlədən oğurluqların, dələduzluqların açılması yaxşılaşıb, qəsdən adam öldürmələrin, cibgirişlərin açılması tam təmin olunub.

Keçmiş illərdən bağlı qalmış 294 cinayət açılıb və axtarışa elan edilmiş şəxslərin 87,2 faizi tutulub. Ağır və xüsusilə ağır cinayətlər törətmiş 402 nəfərdən ibarət 146 cinayətkar qrup zər

rərsizləşdirilib. Baş vermiş xırda talama faktlarının 87 faizi açıqlıb, dəymiş maddi ziyanın 85 faizi ödətdirilib.

Qanunsuz dövriyyədən 6 ton 443 kiloqram, yəni ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1 ton 780 kiloqram çox narkotik vasitə çıxarılıb.

Yol-nəqliyyat hadisələrinin sayı 67 fakt, qəzalarda ölənlərin sayı 7 nəfər və xəsarət alanların sayı 117 nəfər azalıb.

Gündəlikdəki məsələlər barədə nazirliyin aidiyyəti baş idarələrinin rəisləri həyata keçirilmiş tədbirlər, əldə edilmiş nəticələr, yol verilmiş nöqsanların aradan qaldırılması üzrə görülmiş işlər barədə məruzə edib, eyni zamanda məruzəatçı çıxışları dinlənilib.

Kollegiya iclasına yekun vuran nazir general-polkovnik V.Eyvazov xidməti vəzifələrin və qarşıya qoyulan tapşırıqların hesabat dövründə bütövlükdə layiqincə yerinə yetirildiyini qeyd edib, fəaliyyətin effektivliyinin artırılması ilə bağlı qarşıda duran vəzifələri müəyyən edib.

Nazir cinayətkarlığın bütün təzahürlərinə, xüsusilə narkotik vasitələrin, psixotrop maddələ-

rin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizənin qətiyyətlə davam etdirilməsinin vacibliyini vurğulayıb, bu sahədə əməliyyat-axtarış tədbirlərinin, internet informasiya resursları vasitəsilə narkotiklərin satışını həyata keçirmək cəhdlərinin qarşısının alınması üzrə fəaliyyətin səmərəliliyinin artırılması, qanunsuz dövriyyə kanallarının vaxtında zərərsizləşdirilməsi və profilaktik tədbirlərin gücləndirilməsi ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar verib.

Polis orqanlarının istintaq və təhqiqat qurumlarında fəaliyyətin təşkil məsələlərinə də toxunan nazir cinayət işlərinin hərtərəfli, obyektiv və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun aparılmasını, prosesual müddətlərə ciddi riayət olunmasını, vətəndaş müraciətlərinə həssas yanaşılmasını və ibtidai araşdırmanın keyfiyyətinin yüksəldilməsinin zəruriliyini diqqətə çatdırıb. Hər bir müstəntiqin və təhqiqatçının əsas vəzifəsinin insan hüquq və azadlıqlarının etibarlı müdafiəsi və vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsi olduğunu vurğulayıb və aidiyyəti üzrə konkret tapşırıqlar verib.

Müasir texnologiyaların tətbiqinin və idarəetmədə rəqəmsallaşmanın genişləndirilməsinin fəaliyyətin səmərəliliyini artırılmasında, operativliyin təmin edilməsində və xidmətin keyfiyyətinin yüksəldilməsində mühüm rol oynadığını bildirən nazir informasiya sistemlərinin imkanlarından səmərəli istifadənin, idarəetmə proseslərinin təkmilləşdirilməsinin davam etdirilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

İlin başa çatmasına az müddət qaldığını diqqətə çatdıran general-polkovnik Vilayət Eyvazov əldə edilmiş müsbət nəticələrin davam etdirilməsini, arxayındılığa yol verilməməsinə, şəxsi heyətin peşəkarlığının yüksəldilməsini, icra intizamının gücləndirilməsini, müasir texnologiyaların fəaliyyətdə daha geniş tətbiqi üçün təşəbbüskarlığın artırılmasını, bütün qüvvə və imkanların qarşıda duran vəzifələrin yerinə yetirilməsinə səfərbər olunmasını tələb edib, eləcə də bu və digər istiqamətlər üzrə konkret tapşırıqlar verib.

"Azərbaycan"

"Maraqlar toqquşması haqqında" yeni qanun layihəsi hazırlanıb

Oktyabrın 29-da Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsi ilə Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin birgə iclası keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, iclası açan Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli gündəliyə "Maraqlar toqquşması haqqında" yeni qanun layihəsinin birinci oxunuşda müzakirəsinin daxil edildiyini bildirib.

Komitə sədri qeyd edib ki, Azərbaycanda korrupsiyaya qarşı mübarizə ardıcıl və məqsədyönlü şəkildə davam etdirilir. Bu mübarizənin keyfiyyətə yeni mərhələyə yüksəlməsi və hüquqi əsaslarının müasir tələblərə uyğun təkmilləşdirilməsi xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Əli Hüseynli korrupsiyaya qarşı mübarizənin qanunvericilik bazasının davamlı şəkildə gücləndirilməsini təqdirəlayiq hal kimi qiymətləndirərək qanun layihəsinin dövlət idarəçiliyində şəffaflığın artırılması, vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə risklərinin azaldılması və ictimai mənafənin qorunması baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb.

Sonra çıxış edən Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Arzu Nağıyev maraqlar toqquşmasının hüquqi tənzimlənməsinin dövlət idarəçiliyində şəffaflığın və hesabatlılığın gücləndirilməsi, korrupsiya risklərinin azaldılması, vəzifəli şəxslərin məsuliyyətinin artırılması və dövlət institutlarına ic-

timai etimadın möhkəmləndirilməsi baxımından vacib olduğunu bildirib. Onun sözlərinə görə, qanun layihəsi korrupsiyaya qarşı mübarizədə qabaqlayıcı hüquqi mexanizmlərin gücləndirilməsinə, ictimai mənafənin qorunmasına və dövlət idarəçiliyində dürüstlük prinsiplərinin möhkəmləndirilməsinə xidmət edir.

Komitə sədri qeyd edib ki, qanun layihəsinin əsas üstünlüklərindən biri maraqlar toqquşmasının doğurduğu risklərin vaxtında müəyyənləşdirilməsi və qarşısının alınması üçün hüquqi çərçivə yaratmasıdır. O bildirib ki, başlıca prinsip şəxsi maraqların ictimai mənafəndən üstün tutulmasının qarşısını almaq, vəzifə səlahiyyətlərinin qərəzsiz və qanunauyğun həyata keçirilməsini təmin etməkdir.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Kamal Cəfərov qanun layihəsi barədə məruzə ilə çıxış edib. O bildirib ki, sənəd hazırlanarkən beynəlxalq maliyyə və iqtisadi qurumların, eləcə də korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində ixtisaslaşmış beynəlxalq təşkilatların tövsiyələri və xarici ölkələrin müttərəqqi təcrübəsi nəzərə alınıb. Yeni qanun layihəsinin əsas fəlsəfəsi cəzalandırmaqdan daha çox, maraqlar toqquşmasının qarşısını əvəlcədən almaq və belə halların düzgün idarə olunmasını təmin etməkdir. Onun sözlərinə görə, sənəd preventiv xarakter daşıyır və vəzifəli şəxslərin xidməti vəzifələrini qərəzsiz yerinə yetirməsinə, qorraların şəxsi maraqların təsiri altında qəbul edilməsinin qarşısının alınmasına xidmət edir.

Bildirilib ki, qanun layihəsində maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması, belə hallar aşkar edildikdə onların həlli və noticələrinin aradan qaldırılması mexanizmləri, habelə vəzifəli şəxslər üçün nəzərdə tutulan məhdudiyyətlər və qadağalar ətrafı tənzimlənir. Xüsusilə hədiyyələrin qəbulu, kənar fəaliyyətlə məşğul olmaq, maliyyə xarakterli məlumatların bəyan edilməsi və xidməti mövqedən şəxsi maraqlar naminə istifadə olunması ilə bağlı konkret qaydalar müəyyən edilir. Qeyd edilib ki, maraqlar toqquşması ehtimalı ilə üzləşən vəzifəli şəxslər belə halların qarşısını almaq məqsədilə aidiyyəti subyektlərdən konfidensial məsləhət ala biləcəklər.

Sonda vurğulanıb ki, qanun layihəsinin qəbul edilməsi maraqlar toqquşmasının tənzimlənməsi sahəsində vahid və aydın hüquqi çərçivənin formalaşmasına, dövlət qulluğunda etik davranış və şəffaflıq prinsiplərinin möhkəmlənməsinə, korrupsiya risklərinin azaldılmasına və ictimai mənafeyin daha etibarlı qorunmasına töhfə verəcək.

Layihənin müzakirəsində hər iki komitənin üzvləri - Hikmət Məmmədov, Erkin Qədirli, Gülşən Paşayeva, Mübariz Qurbanlı, Qaya Məmmədov, Rizvan Nəbiyev, Aydın Mirzəzadə çıxış edərək fikirlərini, qeyd və təkliflərini söyləyiblər. Komitə sədrləri Əli Hüseynli, Arzu Nağıyev və Ədliyyə Nazirliyi Qanunvericilik Baş idarəsinin rəisi Elçin Nəsibov qaldırılan məsələlərə münasibətlərini bildiriblər.

Qanun layihəsi birinci oxunuşda Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olunub.

"Azərbaycan"

Baş prokuror Kamran Əliyev bir sıra görüşlər keçirib

Əvvəlcə Aleksandr Qutsan Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir və müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edərək məzarı önünə əkil qoyub, eləcə də görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın məzarını ziyarət edib.

Daha sonra baş prokuror rusiyalı həmkarı ilə görüşüb. Görüşdə Kamran Əliyev Azərbaycan-Rusiya münasibətlərində dostluq, qarşılıqlı anlaşma, etimad və qarşılıqlı yardım prinsiplərinin əhəmiyyətini vurğulayıb.

İki ölkə və xalqlar arasında əlaqələrin inkişafında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin mühüm rolu qeyd olunaraq, bu xüsusda, hər iki ölkənin dövlət başçıları arasında keçirilmiş görüşlər, eləcə də baş tutan təmasların əhəmiyyəti vurğulanıb.

Baş prokuror iki ölkənin prokurorluq orqanları arasında uzunmüddətli və səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrinin formalaşdığını bildirərək, bu əlaqələrin qarşılıqlı maraq doğuran istiqamətlər üzrə daha da genişləndirilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Tərəflər qarşılıqlı hüquqi yardım haqqında sorğuların operativ və səmərəli icrası, cinayət törətməkdə təqsirləndirilən və ya məhkum olunmuş şəxslərin ekstradisiyası, habelə hüquq təbiqəmə təcrübəsinin öyrənilməsi və təcrübə mübadiləsinin genişləndirilməsi məsələlərini müzakirə ediblər. Bu sahələrdə qarşılıqlı fəaliyyətin inkişafında Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu ilə Rusiya Federasiyası Baş Prokurorluğu arasında 9 aprel 2021-ci il tarixində imzalanmış əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi niyyətinə dair Bəyanatın əhəmiyyəti vurğulanıb.

Rusiya Federasiyasının baş prokuroru Aleksandr Qutsan sönmə qəbulu görə təşəkkürünü bildirərək, iki ölkənin prokurorluq orqanları arasında mövcud əməkdaşlığın əhəmiyyətini qeyd edib.

Görüşdə həmçinin cari ilin sentyabr ayında Kazan şəhərində Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu ilə Rusiya Federasiyasının Baş Prokurorluğu arasında 2027-2028-ci illər üçün Əməkdaşlıq Proqramının icrası ilə bağlı vəzifələr, beynəlxalq hüquqi əməkdaşlığın təkmilləşdirilməsi və iktərəfli əlaqələrin gələcək inkişaf perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Səmərəli əməkdaşlığın inkişafına və Azərbaycan Respublikası Prokurorluğu ilə əlaqələrin möhkəmləndirilməsinə verdiyi töhfələrə görə Rusiya Federasiyasının baş prokuroru Aleksandr Qutsan baş prokuror Kamran Əliyev tərəfindən "Azərbaycan Prokurorluğunun 100 illiyi (1918-2018)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalı ilə təltif olunub.

Görüşdən sonra Rusiya Federasiyası Baş Prokurorluğunun nümayəndə heyəti Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun Tarix Muzeyini ziyarət edib.

Görüşdə Rusiya Federasiyasının Azərbaycan Respublikasındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Mixail Yevdokimov da iştirak edib.

♦ ♦ ♦

Görüşdə baş prokuror Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə həyata keçirilən genişmiqyaslı islahatlar, dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi və korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsi istiqamətində görülən tədbirlər, habelə əldə olunan müsbət nəticələr barədə məlumat verib.

Baş prokuror Azərbaycan ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı

arasında dostluq münasibətlərinin və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın siyasi, iqtisadi, enerji və humanitar sahələrdə ardıcıl inkişafı bütövlükdə beynəlxalq platformalarda, o cümlədən Birleşmiş Millətlər Təşkilatı və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində göstərdiyi dəstəyin iktərəfli münasibətlərin mühüm istiqamətlərindən biri olduğu qeyd edilib.

Görüş zamanı baş prokuror Bakıda keçirilmiş yüksək səviyyəli görüşün uğurla təşkil olunmasının İOT-ə üzv dövlətlər arasında korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi, əlaqələndirilməsinin gücləndirilməsi və birgə fəaliyyətin yeni istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb. O, Azərbaycanın Məkkə əl-Mükərrəmə Konvensiyasını imzalamasının korrupsiyaya qarşı mübarizədə beynəlxalq hüquqi əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə, dövlətlər arasında operativ məlumat mübadiləsinin genişləndirilməsinə və cinayət yolu ilə əldə edilmiş aktivlərin aşkar olunaraq geri qaytarılması sahəsində qarşılıqlı fəaliyyətin inkişafına töhfə verəcəyini qeyd edib.

Baş prokuror 2025-ci ilin oktyabrında Ciddə şəhərində keçiriləcək MENA-ARIN (Yaxın Şərq və Şimali Afrika Regional Aktivliklər Qaytarılması Şöbəsi) regional aktivliklər qaytarılması şöbəsinin ilk ilik iclası çərçivəsində Mazin bin İbrahim əl-Kahmus ilə görüşünü xatırladaraq, bu təmasların əhəmiyyətini vurğulayıb. O, həmin görüşlərdə davamlı dialoq və təcrübə mübadiləsi vasitəsilə praktiki əməkdaşlığın genişləndirilməsinə imkan yaratdığını bildirib.

Öz növbəsində, Nazahanın prezidenti Mazin bin İbrahim əl-Kahmus görüşün əvvəlində İOT-ə üzv dövlətlərin korrupsiyaya qarşı mübarizə apararı hüquq-mühafizə orqanları rəhbərlərinin üçüncü yüksək səviyyəli görüşünün yüksək səviyyədə təşkilinə və uğurla keçirilməsinə görə Azərbaycan tərəfinə təşəkkürünü bildirdi. O, bu cür beynəlxalq tədbirlərin korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində təcrübə mübadiləsinin genişləndirilməsi, dövlətlərarası əlaqələrin möhkəmləndirilməsinə, beynəlxalq platformaların imkanlarından istifadə, mütəxəssislərin peşəkar hazırlığı və birgə fəaliyyətin praktiki noticələrinin artırılması da müzakirə olundu.

Görüş zamanı Azərbaycan Respublikasının prokurorluq orqanları ilə səmərəli əməkdaşlığa, korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində iktərəfli əlaqələ-

rin möhkəmləndirilməsinə, beynəlxalq platformalar çərçivəsində qarşılıqlı fəaliyyətin və təcrübə mübadiləsinin genişləndirilməsinə verdiyi töhfələrə görə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Nəzarət və Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Orqanının (Nazaha) prezidenti Mazin bin İbrahim əl-Kahmus "Prokurorluq orqanları ilə səmərəli əməkdaşlığa görə" medalı ilə təltif edilib.

Görüşdə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Azərbaycan Respublikasındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri İssam bin Saleh əl-Cuteyli, həmçinin Azərbaycan Respublikasının Səudiyyə Ərəbistanı Krallığındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı yanında daimi nümayəndəsi Mütəllim Mirzəyev iştirak ediblər.

♦ ♦ ♦

Bakıda keçirilmiş İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına (İOT) üzv dövlətlərin korrupsiyaya qarşı mübarizə apararı hüquq-mühafizə orqanları rəhbərlərinin üçüncü yüksək səviyyəli görüşündə iştirak etmək məqsədilə Azərbaycanın baş prokuroru Kamran Əliyevin dəvəti ilə Kenyanın Dövlət Prokurorluğunun direktoru Renson Mulele İnqonqa ölkəmizə səfərə gəlib.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən bildirilib ki, oktyabrın 29-da baş prokuror Kamran Əliyev kenyalı həmkarının rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Baş prokuror nümayəndə heyətinə beynəlxalq tədbirdə iştiraklarına görə təşəkkürünü bildirərək, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə həyata keçirilən ardıcıl islahatlar, dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi, şəffaflığın artırılması və qanunun aliliyinin təmin olunması istiqamətində görülən tədbirlər barədə məlumat verib.

Baş prokuror Azərbaycan korrupsiyaya qarşı mübarizənin dövlət siyasətinin mühüm istiqamətlərindən biri olduğunu vurğulayaraq, bu sahədə hüquqi və institutional mexanizmlərin təkmilləşdirilməsinin, korrupsiya hüquqpozmalarının qarşısının alınması və aşkar edilməsi üzrə fəaliyyətin gücləndirilməsinin əhəmiyyətini qeyd edib. O, korrupsiyanın müxtəlif formalarında və transmilli xarakter daşımaqla təzahür etdiyi müasir şəraildə bu cinayətlərə qarşı mübarizənin səmərəliliyinin artırılması üçün dövlətlər arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsinin, qabaqcıl təcrübənin öyrənilməsi və təbqiqinin vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Görüşdə Azərbaycan ilə Keniya arasında əlaqələrin inkişafı, prokurorluq orqanları arasında hüquqi əməkdaşlığın genişləndirilməsi və 2024-cü il sentyabrında imzalanmış Anlaşma Memorandumunun icrası məsələləri müzakirə olundu. Baş prokuror iki ölkənin müvafiq qurumları arasında əməkdaşlığın praktiki məzmununun zənginləşdirilməsinin, qarşılıqlı səfərlərin və təcrübə mübadiləsinin əlaqələrin inkişafına töhfə verəcəyini bildirib.

Renson Mulele İnqonqa sönmə qəbulu görə təşəkkürünü bildirərək, İOT-ə üzv dövlətlərin korrupsiyaya qarşı mübarizə apararı hüquq-mühafizə orqanları rəhbərlərinin üçüncü yüksək səviyyəli görüşünün yüksək səviyyədə təşkil olunmasını təqdir edib. O, beynəlxalq və regional tədbirlər çərçivəsində, o cümlədən Beynəlxalq Prokurorlar Assosiasiyasının Afrika və Hind okeanı regionu üzrə məsələlərdə Azərbaycan Prokurorluğu tərəfindən göstərilən dəstəyə görə minnətdarlığını ifadə edərək, qurumlar arasında peşəkar əlaqələrin inkişaf etdirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında da fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

Azərbaycançılıq milli ideologiyamızın təməl prinsipidir

Bizə Zəfərə aparan yol

Bu gün müstəqil Azərbaycan dövləti möhz möhkəm milli-ideoloji təməl - azərbaycançılıq ideologiyası üzərində öz tarixinin ən qüdrətli, ən parlaq mərhələsini yaşayır.

Ölkəmizin qazandığı möhtəşəm uğurlar, ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin tam təmin olunması Ulu Öndər Heydər Əliyev düşüncəsinin uzaqgörənliklə formalaşdırıldığı ideoloji xəttin Prezident İlham Əliyev tərəfindən qətiyyətli və ardıcılıqla davam etdirilməsinin bariz nəticəsidir.

Bəli, azərbaycançılıq ideologiyası öz milli məntiqinə uyğun olaraq real tarixi zəfərlər doğurub və bu sarsılmaz məfkurə sayəsində vətənimiz bütövləşib.

Həmrəylik, qarşılıqlı hörmət və anlaşmanın ən yüksək səviyyəsi

Bu günlərdə Bakıda keçirilən "Ortaq gələcək namına dialoq" mövzusunda VII Ümumdünya Mədəniyyətə Dialoq Forumu növbəti dəfə göstərdi ki, Azərbaycan dünyada mədəniyyətlər, dinlər və etnik qruplar arasında dialoqun mərkəzidir.

"Biz Avropa ilə Asiya arasında yerləşirik. Əsrlər boyu Azərbaycan Asiya ilə Avropa arasında mədəniyyət körpüsü olub. Multikulturalizm ənənələri, dini və etnik dözümlülük xalqımızın əsrlər boyu yaşatdığı meyarlar olub və biz onları yüksək dəyərləndiririk", - deyə sözügedən forumda Prezident İlham Əliyev xalqımıza məxsus bu zəngin, unikal dəyəri beynəlxalq ictimaiyyət nümayəndələrinin diqqətinə bir daha çatdırdı. Dövlət başçımızın səsləndirdiyi kimi, Azərbaycan üçün multikulturalizm və

dözümlülük kənardan gəlmiş anlayışlar deyil, əsrlər boyu formalaşan həyat tərzidir. Bu gün cəmiyyətimizdəki sabitliyin, dinamik inkişafın və uğurların təməlinə də möhz həmin tarixi köklər və daxili ahəngdarlıq dayanır.

Azərbaycanda yaşayan bütün etnik və dini qrupların Konstitusiyamıza uyğun olaraq bərabər hüquqlara malik olması və bir ailə kimi yaşaması xalqımızın ən böyük gücüdür. Prezident İlham Əliyev forumdakı çıxışında bu məqamı xüsusi vurğulayaraq bildirdi ki, Azərbaycanın uğurlu və sabit inkişafının təməlinə dayanan əsas səbəblərdən biri cəmiyyətimizdəki ahəngdarlıqdır: "Bütün etnik qrupların, dinlərin nümayəndələrinin Konstitusiyamıza uyğun olaraq, nöinki bərabər hüquqları var, onlar, həmçinin bir ailə kimi yaşayırlar. Biz həmrəylik, qarşılıqlı hörmət və anlaşmanın ən yüksək səviyyəsini həqiqətən hiss edirik".

Biz hər zaman bir-birimizə hörmət, həmrəylik və qarşılıqlı anlaşma şəraitində vahid milli ideya ətrafında birləşmişik. Bu milli ideyanın adı isə azərbaycançılıqdır.

Azərbaycançılıq ideyası, sadəcə, nəzəriyyə deyil, müstəqillik tariximizin ən ağır, ən çətin anlarında özünü əməli işdə sübut etmiş həyat tərzidir. Möhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin böyük uzaqgörənliklə formalaşdırdığı bu ideoloji xətt sayəsində cəmiyyətimiz möhkəm həmrəylik qazandı, dünya azərbaycanlıları vahid məfkurə - azərbaycançılıq ideyası ətrafında sıx birləşdi. Ulu Öndərin "Mən həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam!" kəlamı gələcək nəsillərə ünvanlanmış çağırış, milli özünüdərk mesajı idi. Bu çağırış Azərbaycan

xalqının gələcəyinin möhz azərbaycançılıq ideologiyasına bağlı olduğunu aydın şəkildə ortaya qoyurdu. Azərbaycançılıq ideologiyasının kökündə dayanan əsas dəyər də millətçilik və ya şovinizm yox, tam olaraq vətəndaşlıq dəyəri, birlik və demokratik inkişaf yoludur.

Tarixi qələbələr yaradan güc mənbəyi

Ulu Öndərin hələ sovet dövründən təməlini qoyduğu, müstəqillik illərində isə dövlət siyasətinin əsasına çevirdiyi bu xətt Prezident İlham Əliyev tərəfindən yeni tarixi şəraitdə daha da zənginləşdirildi. Bu sarsılmaz birliyin nəticəsini biz 44 günlük Vətən müharibəsində bütün dünyaya nümayiş etdirdik. Dünyanın harasında yaşamasından asılı olmayaraq, kökləri ilə bu torpağa bağlı olan bütün soydaşlarımız, eyni zamanda Azərbaycanda yaşayan müxtəlif xalqların nümayəndələri bu müqəddəs mübarizədə vahid amal ətrafında birləşdilər. 44 günlük Vətən müharibəsi milli həmrəyliyin ən yüksək tarixi zirvəsi oldu. Bütün bunlar müstəqil Azərbaycan dövlətinin əsas ideyasının azərbaycançılıq olduğunu qətiyyətli müdafiə edən Ümummilli Liderin vaxtilə bu istiqamətdə atdığı uzaqgörən və məntiqli addımların öz nəticəsinə çatdığını bariz nümunəsidir. Dahi lider milli həmrəyliyin yalnız çağırışlarla deyil, düşünlülmüş konsepsiya ilə təmin edilməli olduğunu dəqiq bilirdi.

Azərbaycançılıq ideologiyasının Vətən dara düşəndə sarsılmaz mənavi qalaya çevrildiyini "Ortaq gələcək namına dialoq" mövzusunda VII Ümumdünya Mədəniyyətlərə Dialoq Forumunda Prezident İlham

Əliyev belə ifadə edib: "Hamımız milli ideyalar ətrafında birləşirik. Onlardan biri azərbaycançılıqdır. O, Azərbaycandakı bütün xalqları bir araya gətirir. Bu birlik müstəqillik tariximizin ən ağır vaxtlarında özünü göstərmiş. Ermənistanın hərbi təcavüzü və işğalı, həmçinin İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı bütün etnik və dini qrupların nümayəndələri özünə-məxsusluğumuzu qorumaq, ədalətli müdafiə etmək və ərazi bütövlüyümüzü bərpa etmək üçün Qələbəmizin rəmzi olan "Dəmir yumruq" kimi vuruşdular".

2022-ci ilin aprelində azad Şuşada keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayı - Zəfər Qurultayı bir daha göstərdi ki, azərbaycançılıq ideologiyası artıq təkə milli fikri birləşdirən anlayış deyil, böyük tarixi qələbələr yaradan real güc mənbəyidir. Möhz bu ideoloji təməl sayəsində torpaqlarımız işğaldan azad edildi və suverenliyimiz tam bərpa olundu.

Bu gün Azərbaycan öz milli identifikasiyasını, adət-ənənələrini və köklərini qorumaqla yanaşı, müstəqil dünya birliyinə inamla inteqrasiya edir. Biz öz toleratlılığımız və etnik müxtəlifliyimizlə dünyaya nümunə göstəririk. Bizi birləşdirən, güclü edən və gələcəyə doğru inamla aparan əsas ideoloji dayacağımız isə azərbaycançılıqdır.

Prezident İlham Əliyevin forumda vurğuladığı kimi: "...Əgər bizdə - Azərbaycanda yaşayan bütün xalqlar arasında qarşılıqlı hörmət, əhatəliyin real platforması olmasaydı, biz heç zaman uğur qazana bilməzdik. Çox fərəhlənirik ki, həmin dəyərləri əsrlər boyu qoruyub saxlaya bilmişik".

*Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"*

Milli mənafeələrə söykənən müstəqil siyasət

Heç bir təzyiq və diktə Azərbaycanı öz yolundan, strateji hədəflərindən yayındırmaq gücündə deyil

Azərbaycanın müasir dövlətçilik tarixi yüksəliş, milli iradənin təntənəsi və geosiyasi arenada öz sözünü demək bacarığı ilə xarakterizə olunur. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təməlini qoyduğu və Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən müstəqil siyasət nəticəsində Azərbaycan regionda və global miqyasda söz sahibi olan dövlətə çevrilmiş. Müstəqilliyini bərpa edərək mürəkkəb siyasi böhranlar, iqtisadi tənəzzül və hərbi təcavüzə üz-üzə qalan ölkəmiz bu gün global səviyyədə maraqları nəzərə alınan orta güc hesab olunur.

Azərbaycan hazırda global enerji təhlükəsizliyinin əsas təminatçılardan biri, "Şərq-Qərb" və "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizlərinin mərkəzidir. Cənubi Qafqaz regionunda formalaşan yeni reallıqlar möhz dövlət başçımızın güclü iradəsi və müstəqil siyasi xətti sayəsində mümkün olub. Onilliklər boyunca davam edən işğala son qoyaraq öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa edən ölkəmiz, sadəcə, hərbi meydan deyil, diplomatik cəbhədə də böyük zəfərlər qazanmış. Azərbaycan indi də regionda dayanıqlı sülhün, əməkdaşlığın və təhlükəsizliyin əsas təminatçısı kimi çıxış edir.

Dünya nizamının pozulduğu, güc amilinin ön plana çıxdığı bir zamanda Azərbaycanın həm Şərq, həm Qərb, həm də Şimal və Cənub qütbləri ilə bərabərhuquqlu münasibətlər qurması ölkəmizin çevik və uzaqgörən xarici siyasət strategiyasının göstəricisidir. Bununla belə, əldə etdiyimiz tarixi uğurlar və tamamilə müstəqil xarici siyasət kursumuz bir sıra siyasi mərkəzlərin narahatlığına səbəb olur. İndiyədək Azərbaycana çoxsaylı təzyiq cəhdləri olsa da, dövlətimizin qətiyyəti sayəsində qurulan çirkin planların hamısı boş çıxıb, iflasa uğradılıb. Azərbaycan öz yolunu, milli maraqların qorunmasını, ərazi bütövlüyünü və müstəqil xarici siyasət istiqamətini bütün təhdidlərə rəğmən əzmkar şəkildə davam etdirir.

təsdiqləyir ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən çoxvektorlu diplomatiya real nəticələrə söykənən ən doğru strategiyadır. Azərbaycan heç bir blokun qarşısıma almasına çevrilmədən bütün tərəflərlə qarşılıqlı hörmət və milli maraqlar çərçivəsində əməkdaşlıq qurmağı bacaran etibarlı, müstəqil tərəfdaşdır.

Qərəzli dairələr isə bu realıqla barışmaq istəmir, ölkəmizin müstəqil iradəsinə həzm edə bilmir və Azərbaycanı qarşı əsassız ittihamlar səsləndirməyə davam edirlər. Dövlətimizin daxili işlərinə qarşımağa cəhd edənlər, kənardan "ağıl öyrətməyə", "dərs keçməyə" çalışırlar. Dövlətimizin daxili işlərinə qarşımağa cəhd edənlər, kənardan "ağıl öyrətməyə", "dərs keçməyə" çalışırlar.

Bu kontekstdə dövlətimizin başçısının qətiyyətli və dəyişməz mövqeyi beynəlxalq ictimaiyyətə açıq bir mesajdır: "İkili standart hədəfə kiminsə sənə necə yaşamığı öyrətmək istəməsindir. Halbuki bunu etməzdən əvvəl güzgüyə baxıb özündən soruşmalısən: sən kiməsə ağıl öyrətməyə, müstəqil bir ölkəyə necə yaşamalı olduğunu, nə etməli və nə etməməli olduğunu diktə etməyə nail olursu? Biz heç vaxt bunu etmərik. Biz diqqətimizi öz daxili işlərimizə yönəldirik. Başqa ölkələrdə baş verənlər isə həmin ölkələrin xalqlarının işidir. Bu, bizim işimiz deyil. Biz də özümüzə qarşı eyni münasibəti gözləyirik və buna nail oluruq. Hər hansı hörmətsizlik əlaməti, əsassız üstünlük hissəsinin istənilən təzahürü, həmçinin kiminsə bizə nə isə diktə edə biləcəyi bəzədə əsassız düşüncələr tərəfindən müqavimətlə və çox qətiyyətli mövqe ilə qarşılanıb, bundan sonra da belə olacaqdır".

Azərbaycana müəzə oxumağa cəhd edənlər əvvəlcə ölkələrindəki problemlərin həlli ilə məşğul olsunlar. Öz cəmiyyətlərində tükən edən irqçilik, ksenofobiya, polis zorakılığı və siyasi böhranlara nəzər salınsınlar. Daxillərində dərin sosial, siyasi və iqtisadi ziddiyyətlərlə üzləşən, insan hüquqlarının kütləvi pozulması halları ilə üzləşən bəzi Qərb ölkələrinin başqa suveren dövlətlərə mənaviyyət və demokratiya dərsi keçməyi heç bir mənavi və hüquqi haqqı yoxdur.

Biz həmin dairələrin həqiqi niyyətinin nə olduğunu, hansı maraqlara qulluq etdiklərini yaxşı bilirlik. Bu gün Azərbaycana nifrət püskürən Qərbdəki bəzi siyasi dairələr vaxtilə Qarabağı Ermənistana peşkəş etmək istəyənlər, 30 il boyunca işğal faktına göz yumanlar və separatçılığı gizli şəkildə dəstəkləyənlər idi. Torpaqlarımızın işğalına, bir milyondan çox vətəndaşımızın qaçqın və məcburi köçkün düşməsinə səssiz qalanlar, ikili standartlar siyasətini diplomatik normaya çevirənlər "insan hüquqları və ya demokratiya" pərdəsi altında ölkəmizə təzyiq göstərməyə, onun suveren qərarlarına kölgə salmağa çalışırlar.

Azərbaycana qarşı yönələn hər bir təzyiq, qarayaxma kampaniyası və ya daxili işlərimizə müdaxilə cəhdi bundan sonra da sət şəkildə qarşılıqlı görəcəkdir. Müstəqil inkişaf yolunu seçmiş, ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam təmin etmiş, beynəlxalq müstəvidə öz maraqlarını qorumağa qadir olan Azərbaycan dövləti milli qururunu hər şeydən üstün tutur. Ölkəmiz müəyyən etdiyi strateji hədəflərə doğru bundan sonra da inamla, qətiyyətlə irəliləməyə davam edəcəkdir.

*İsmayıl QOCAYEV,
"Azərbaycan"*

Azərbaycanın güc mənbəyi

Azərbaycan tarix boyu müxtəlif xalqların, dinlərin və mədəniyyətlərin qovuşduğu, fərqli etnik mənsubiyyətə malik insanların sülh və qarşılıqlı anlaşma şəraitində yaşadığı məkan olub. Əsrlər ərzində formalaşmış bu zəngin birgəşayış ənənəsi xalqımızın milli-mənavi sərəfətinə çevrilmiş. Ölkəmizdə multikulturalizm yalnız müxtəlif mədəniyyətlərin mövcudluğu deyil, həm də onların qarşılıqlı hörmət, həmrəylik və ortaq vətən sevgisi əsasında birləşməsidir. Tarixin ən mürəkkəb sınaqları, xüsusilə torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda mübarizə bu həqiqəti bir daha təsdiqləyib.

Prezident İlham Əliyev oktyabrın 27-də VII Ümumdünya Mədəniyyətlərə Dialoq Forumunun açılışında çıxışı zamanı Azərbaycan cəmiyyətinin bu mühüm xüsusiyyətinə diqqət cəhərək bildirib: "Multikulturalizm ənənələri, dini və etnik dözümlülük xalqımızın əsrlər boyu yaşatdığı meyarlar olub və biz onları yüksək dəyərləndiririk. Azərbaycanın uğurlu və sabit inkişafının təməlinə dayanan əsas səbəblərdən biri isə cəmiyyətimizdəki ahəngdarlıqdır. Bütün etnik qrupların, dinlərin nümayəndələrinin Konstitusiyamıza uyğun olaraq, nöinki bərabər hüquqları var, onlar həmçinin bir ailə kimi yaşayırlar. Biz həmrəylik, qarşılıqlı hörmət və anlaşmanın ən yüksək səviyyəsini həqiqətən hiss edirik".

Bu fikirlər göstərir ki, milli həmrəyliyin təməlinə yalnız siyasi çağırışlar deyil, uzun illər ərzində formalaşmış etimad, ortaq dəyərlər, qarşılıqlı etibar və vətəna bağlılıq dayanır. Azərbaycan xalqını birləşdirən ümumi tarixi yaddaş, dövlətçilik ənənələri və milli maraqlar ölkəmizin ictimai-siyasi sabitliyinin, müstəqilliyinin və davamlı inkişafının mühüm dəyərlərindəndir. Ölkəmizdəki multikultural mühitin əsas xüsusiyyəti müxtəlif xalqların dillərini, adət-ənənələrini və mədəni kimliklərini qorumaqla yanaşı, vahid dövlətçilik ideyası ətrafında birləşməsidir.

Azərbaycançılıq ideologiyası da möhz bu birliyi ifadə edir. Etnik və dini mənsubiyyətdən asılı olmayaraq, ölkənin bütün vətəndaşlarını va-

ictimai sabitliyin mühüm təminatlarından biridir.

Azərbaycanın multikulturalizm siyasəti ölkə daxilindəki birgəşayış ənənələri ilə yanaşı, beynəlxalq mədəniyyətlərə dialoqun təşviqində də əksini tapır. Bakıda Ümumdünya Mədəniyyətlərə Dialoq Forumunun keçirilməsi müxtəlif ölkələrin, dinlərin və mədəniyyətlərin nümayəndələri arasında qarşılıqlı anlaşmanın möhkəmləndirilməsində xidmət edir. Dünyanın bir sıra bölgələrində etnik və dini zəmində qarşıdurmalara davam etdiyi bir vaxtda Azərbaycanın bu sahədəki təcrübəsi xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Ölkəmizdə məscidlərin, kilsələrin və sınaqoqların fəaliyyət göstərməsi, müxtəlif dini icmaların öz inancalarını gücünü bir daha təsdiqləyib, insanların gündəlik münasibətlərində, bir-birinin adət-ənənələrinə və mədəni dəyərlərinə hörmətində də təzahür edir. Belə bir mühitin qorunması və gələcək nəsillərə ötürülməsi milli-mənavi irsimizin vacib hissəsidir.

Azərbaycanın təcrübəsi göstərir ki, güclü dövlətin dayaqları yalnız iqtisadi imkanlar və hərbi qüdrətlə deyil, həm də cəmiyyətin mənavi bütövlüyü, qarşılıqlı etimad, mədəni müxtəlifliyə hörmət və ortaq milli məqsədlərə sadiqliyə müəyyən olunur. 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılmış tarixi Zəfər müxtəlif etnik və dini mənsubiyyətə malik insanları birləşdirən vətən sevgisinin və milli həmrəyliyin gücünü bir daha təsdiqlədi. Əsrlər boyu formalaşmış qarşılıqlı hörmət və birgəşayış ənənələri Azərbaycanı müstəqilliyinin, sabitliyinin və gələcək inkişafının mühüm dayaqlarındanadır.

*Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"*

Bütövləşən Vətən, yarımçıq qalan ömür

Ramilin üroyində iki böyük sevgi yaşayırdı - biri Vətən, digəri yenicə qurduğu ailəsi. O, döyüş meydanında torpaqlarımızın azadlığı uğrunda vuruşarkən onu gözələnən həyat yoldaşı ilə gələcək günlərin xəyallarını qururdu. Qarabağın azad olunacağına, bir gün Aydanla birlikdə həmin torpaqları gözcöyünə, qurduqları evdə xoşbəxt yaşayacağına inanırdı.

Ancaq 2020-ci ilin oktyabrında Cəbrayıl istiqamətində gedən ağır döyüşlər bu arzuların qarşısına amansız bir sədd çəkdi. Ramil Vətən uğrunda canından keçdi, arxasında isə onun yolunu gözləyən bir qadın, dünyaya gələndə atasını heç vaxt görməyəcək bir oğul və heç vaxt tamamlanmayacaq xatirələr qoydu.

Ramil Aydın oğlu Musayev 1991-ci ildə İsmayılının Aşağıbaş kəndində dünyaya göz açdı. O, həyatını hər bənötinə bağlayaraq Azərbaycan Ordusunda xidmət edib, xüsusi təyinatlı qüvvələrin sıralarında peşəkar hərbiçi kimi formalaşıb. Hərbi peşəyə böyük sevgi ilə yanaşan Ramil üçün bu xidmət məsuliyyət, iradə və vətənə sdaqət məsələsi idi. Həyat yoldaşı Aydan xanımın xatirələrində də bu bağlılıq aydın görünür. O, Ramili xatırlayarkən hərbi təlimlərdən, xidmətdə olduğu yerlərdən həvəslə danışdığını, xüsusi təyinatlı olmağı ilə fəxr etdiyini bildirir. Türkiyədə təlim keçib qayıtdıqdan sonra xid-

məti vəzifəsinin Ramilin gözündə daha da böyüdüyünü, özünü Qarabağ torpaqlarının xilaskarı kimi gördüyünü bildirirdi. Həmin xatirələrdən də bəlli olurdu ki, Ramil öz peşəsini sevən, qarşısına qoyduğu məqsədlərə inamla addımlayan, ailəsinə, vətəninə məsuliyyətlə yanaşan bir insan idi.

2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan Vətən müharibəsi Azərbaycanın taleyində yeni bir səhifə açdı. Ordumuzun əsgər və zabitləri illərlə işğal altında qalan torpaqlarımızın azadlığı uğrunda döyüşə atıldılar. Xüsusi təyinatlı qüvvələrin üzərinə düşən tapşırıqlar isə fərqli həzrlıq, dözümlü, cəsəret və qətiyyət tələb edirdi.

Ramil Musayev də müharibənin ilk günlərindən Füzuli və Cəbrayıl istiqamətlərində döyüşlərdə iştirak etmişdi. Oktyabrın ilk günləri cəbhədə gərginliyin davam etdiyi, düşmənin müqavimətinin güclü olduğu, hər qarış torpağın böyük iradə və fədakarlıq bahasına azad edildiği bir dövr idi. Ramil Musayev oktyab-

rın 3-də Cəbrayılın azadlığı uğrunda gedən ağır döyüşlərdə şəhid oldu. Onun həyatı 29 yaşında yarımçıq qaldı.

Ramilin qəhrəmanlığı dövlətimiz tərəfindən də yüksək qiymətləndirilib. O, Prezident İlham Əliyevin 9 dekabr 2020-ci il tarixli sərəncamı ilə ölümündən sonra "Qarabağ" ordeni ilə təltif olunub. Bundan başqa, "Vətən uğrunda", "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Füzulinin azad olunmasına görə" və "Kəlbəcərin azad olunmasına görə"

medallarına layiq görülüb. Bu təltiflər Ramilin vətənin ərazi bütövlüyünün bərpası uğrunda göstərdiyi xidmətlərin və igidliyinin dövlət səviyyəsində təsdiqidir.

Şəhidlərin həyatından danışarkən onların ailələrinin qəlbində qalan ağrını, yarımçıq arzuları və səssiz həsrəti də unutmaq olmaz.

Bu baxımdan Aydan xanımın xatirələri daha təsirlidir. Onların ailə həyatı cəmi altı ay davam edib və bu müddətin də təxminən iki ayını birlikdə yaşaya biliblər. Qalan zaman Ramil hərbi xidmətdə və cəbhədəki döyüşlərdə olub: "Səninlə bir ömür xoşbəxt yaşamaqdan başqa heç nə yox idi xəyalımda". Aydan xanımın sözlərində bir gənc qadının sevdiliyi insanla qurmaq istədiyi həyatın arzuları, gözləntiləri və sonradan qəlbində qalan böyük boşluq əks olunur.

ni qorumağı tapşırıb. Sonra əlaqə kəsilib...

Ramilin ailəsinin taleyində bir kövrək məqam da var. O, şəhid olanda həyat yoldaşı övlad gözləyirdi. 2021-ci il martın 3-də onların oğlu dünyaya gəldi və atasının adı ona verildi. Balaca Ramil dünyaya göz açanda atasını görməmişdi, səsinə eşitməmişdi, qucağında böyük məsuliyyəti yaşamağına. Lakin o, atasının adını, qəhrəmanlıq tarixini və xalqın yaddaşında yaşayan xatirəsini miras aldı. Aydan xanım deyir ki, Ramil onun üçün sadəcə keçmişdə qalmış həyat yoldaşı deyil, həm də xatirələrdə yaşayan, yuxularda görünən, hər gün düşüncələrində yer alan bir insandır: "O, hər gün bizimlədir. Ramilin fiziki yoxluğu bizim üçün boşluq yaratsa da, onun adı, arzuları və vətən uğrunda göstərdiyi fədakarlıq bu boşluğu mənəvi bir varlığa çevirir".

Ramil Musayevin həyatı bizə bir daha xatırladı ki, qəhrəmanlıq yalnız döyüş meydanında göstərilən cəsərdən ibarət deyil, eyni zamanda məsuliyyətli yaşamaq, ailəni sevmək, üzərinə düşən borcu şəərəflə yerinə yetirmək, ən çətin anda belə vətənin gələcəyini şəxsi taleyindən üstün tutmaqdır. Ramil bu dəyərləri öz ömrü ilə təsdiqlədi. Onun yarımçıq qalan arzuları ailəsinin xatirələrində, adı isə azad Qarabağın tarixində yaşayır.

*Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*

Arzusu Qarabağın işğaldan azad olması idi

Vətənə məhəbbət onun qəlbində hələ uşaqlıq illərindən boy atmışdı. İllər keçdikcə daha da möhkəmlənərək Aqil Salyayevin həyat yolunu müəyyənləşdirmişdi. Bu sevgi onu məsuliyyətli qərarlar verməyə, çətinliklərdən çəkinməməyə, seçdiyi yola sdaqətlə bağlı qalmağa sövq etmişdi. Hərbi peşəni seçən gənclərin əksəriyyəti kimi, o da Vətənə xidməti yalnız peşə borcu deyil, eyni zamanda böyük etimad və mənəvi məsuliyyət saymışdı.

Aqil Salyayev 1996-cı il oktyabrın 23-də Ağstafanın Qarayazı qəsəbəsində dünyaya göz açıb. Uşaqlıq illərində qurduğu xəyallarda özünü hərbi geyimdə təsəvvür edir, gələcəkdə bu şəərəfli peşənin sahibi olmağı arzulayıb. Zaman keçdikcə uşaqlıq xəyalları onun həyat məqsədinə, arzularına isə gerçəkləşdirmək istədiyi böyük bir amala çevrilib.

2003-2014-cü illərdə Sumqayıt şəhərindəki F. Piriyev adına 18 sayılı tam orta məktəbdə təhsil alıb. Məktəb illərindən idmana maraqlı göstərən Aqil fiziki hazırlığına, iradəsinə

və dözümlüliyinə xüsusi diqqət yetirib. Bu xüsusiyyətlər onun xarakterinin formalaşmasında, qarşıya qoyduğu məqsədlərə inamla addımlamasında mühüm rol oynayıb.

Aqilin arzusu, sadəcə, hərbi forma geyinmək deyildi. O, bu peşənin tələb etdiyi intizamı, məsuliyyəti və çətinliklərə hazırlığı da məqsədə çevirmişdi...

2014-cü ildə hərbi xidmətə yollanan Aqil Salyayev iki il Sərhəd Qoşunlarında müddətili həqiqi hərbi xidmətdə olub. 2016-cı ildə xidmətinə başa vurduqdan sonra hərbiçilərin qərarından dönməyib və 2018-ci ildə müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətə başlayıb. Lələtəpədə post komandiri kimi xidmət göstərən Aqil üçün hərbiçilərin məsuliyyət daşımaq, verilən tapşırıqları qüsursuz yerinə yetirmək və ona göstərilən etimadı doğrultmaq demək idi. Mərdliyi, cəsəreti, vətənpərvərliyi və möhkəm iradəsi onun peşəkar hərbiçisi kimi yetişməsinə mühüm rol oynayıb.

Vətən müharibəsi başlayanda Aqil də cəbhədə ön sırada dayanıb, Füzuli, Xocavənd və Qubadlı istiqamətlərində gedən ağır dö-

yüşlərdə iştirak edib. Vətən torpaqlarının azadlığına inamı, döyüş yoldaşlarına bağlılığı ona çətin anlarda güc verib, yaralansa da, döyüş meydanından çəkilməyib.

Aqil ailəcanlı idi. Şiddətli döyüşlərin davam etdiyi günlərdə də doğmalarının onun üçün narahat olduqlarını, həyəcan keçirdiklərini bildiyindən çalışıb ki, onları xəbərsiz qoymasın, imkan tapdıqca telefon əlaqəsi saxlayıb.

Aqil 2020-ci il oktyabrın 26-da şəhid olub. Üç gün öncə 24 yaşı tamam olmuşdu. Ağstafanın Köçvəli kəndində dəfn olunan Aqil Anar oğlu Salyayev ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Cəsur döyüşçü", "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları və 3-cü dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilib. Aqil Salyayevin ömür yolu uzun olmadı, amma onun seçdiyi yol və vətən uğrunda göstərdiyi şücaət yaddaşlara yazıldı.

*Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"*

Ermənistan öhdəliklərini icra etməlidir

Ermənistan parlamentinin TRİPP üzrə səzişi təsdiqləməsi, təbii ki, müsbət addımdır. Lakin bu addımın əhəmiyyəti onun ardınca görülməli işlər müəyyənləşdirəcək. Belə ki, Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvan arasında maneəsiz bağlantı təmin olunmalı, razılaşdırılmış məsələlər konkret icra mərhələsinə keçməlidir.

Beynəlxalq Mənasibətlərin Təhlili və Multikulturalizm Mərkəzinin aparıcı məsləhətçisi Fuad ABDULLAYEV qəzetimizə açıqlamasında dedi ki, Ermənistanın sülhə mənasibətini qiymətləndirərkən əsas meyar qəbul olunan sənədlərin sayı, verilən bəyanatlar yox, onların yaratdığı real nəticələr olmalıdır. Yəni parlamentin qərarı Ermənistanın qarşısında duran digər siyasi və praktik məsələləri hələ həll etmək deyil. "Mənim fikrimcə, İrəvan vaxt qazanmaqla bir neçə məqsədə çatmağa çalışır. İlk növbədə regionda iqtisadi və diplomatik əlaqələrin mümkün qədər tez normalaşmasını istəyir. Bununla yanaşı, daxilə daha ciddi siyasi məsuliyyət tələb edən qərarları sonraya saxlamağa üstünlük verir.

Belə bir yanaşma Ermənistan hakimiyyətinə həm də beynəlxalq tərəfdaşlar qarşısında sülh tərəfdarı kimi çıxış etmək, daxili auditoriya qarşısında isə həssas məsələlər üzrə qərarları mərhələlərə bölmək imkanı yaradır. Ancaq bu taktika uzandıqca verilən sözlə görülmüş iş arasındakı məsafə də böyüyür. Ermənistanın daxilində sülh gündəliyi üzərində kəskin siyasi mübarizə gedir. Hətta oktyabrın 28-də Mirzoyanın yeni konstitusiyaya referendumda qəbul edilməsi, istefa verəcəklərinə dair bəyanat səsləndirməsi məsələsinin hakimiyyətin gələcəyi ilə birbaşa əlaqələndirildiyini göstərir. Deməli, Ermənistan rəhbərliyi müəyyən qərarların siyasi qiymətini anlayır və həmin qiyməti necə ödəyəcəyini hesablayır", - deyir o əlavə etdi.

Ekspert bildirdi ki, Azərbaycanın təhlükəsizlik maraqları Ermənistan hakimiyyəti ilə müxalifət arasındakı mübarizənin gedişindən asılı vəziyyətdə qala bilməz. Daxili siyasi çətinlikləri nəzərə almaq mümkündür, lakin həmin çətinliklərin sonsuz gözləmə üçün əsas kimi təqdim edilməsi qəbul olunmazdır. Dövlətlərarası mənasibətlərdə razılaşmaların davamlılığı təmin

edilməlidir. Azərbaycan hər dəfə Ermənistanda siyasi qüvvələr nisbətinin necə dəyişəcəyini gözləməyə məcbur deyil. Konstitusiyaya məsələ də məhz bu məntiqə baxmaq lazımdır. Rəsmi Bakı Ermənistan konstitusiyasının sənədlərində dövlətimizin ərazi bütövlüyünə qarşı iddiaların aradan qaldırılmasını sülh sazişinin imzalanması üçün vacib hesab edir. Ermənistan hökuməti isə bunu öz daxili gündəliyi kimi təqdim edir. Yəni Azərbaycanın mövqeyi baxımından məsələ olduqca prinsipialdır. Əldə edilən sülh gələcəkdə başqa bir hakimiyyətin siyasi məqsədlərinə uyğun şəkildə şəbhə altına alınmamalıdır.

F. Abdullayev qeyd etdi ki, İrəvanın mümkün hesablamalarından

birini də vaxt keçdikcə danışıqlarda imkanların genişlənməsinə ümid etməkdir: "Xarici tərəfdaşlarla əlaqələri gücləndirmək, əlavə siyasi dəstək əldə etmək və daha əlverişli mövqedən çıxış etmək istəyi bu davranışı izah edə bilər. Ancaq belə bir qənaət varsa, Ermənistan nəzərə almalıdır ki, beynəlxalq tərəfdaşlığın genişlənməsi Azərbaycanla həll olunmalı məsələləri aradan qaldırmır. Yəni dayanıqlı regional əməkdaşlıq qarşılıqlı etimad və razılaşmaların yerinə yetirilməsinə söykənir. TRİPP layihəsində də artıq konkret nəticələrə keçmək lazımdır. Mirzoyan parlamentdə bildirib ki, layihəni həyata keçirəcək şirkətin nizamnaməsi və səhmdarlar arasında saziş hələ razılaşdırılmalıdır. Təbii ki, belə layihələrin hüquqi və texniki hazırlığı vaxt tələb edir. Lakin hər mərhələnin bir müddəti, məsul tərəfi və nəticəsi olmalıdır. Yəni sənədləşmə prosesi qeyri-müəyyən müddətə uzandıqda haqlı olaraq siyasi iradə ilə bağlı suallar da yaranır".

Siyasi şərhçi vurğuladı ki, Ermənistan regional əməkdaşlıqdan faydalanmaq istəyirsə, həmin əməkdaşlığın etibarlı iştirakçısı ol-

duğunu əməli şəkildə göstərməlidir. Vaxt qazanmaq cəhdi müəyyən mərhələdən sonra hansısa imkan itirmək prosesinə çevrilə bilər. Azərbaycan artıq praktik addımlar atıb. Ermənistanla bağlı tranzit məhdudiyyətlərinin aradan qaldırılması, yükdaşımalarda həyata keçirilməsi və neft məhsullarının tədarükü üçtərəfli birgə bəyanatda da qeydə alınıb. Bu addımlar göstərir ki, normallaşma gündəliyini konkret iqtisadi fəaliyyətə çevirmək mümkündür. Qarşı tərəf də eyni məsuliyyət və ardıcıl fəaliyyət göstərməlidir.

F. Abdullayevin fikrincə, Azərbaycanın mövqeyi qətidir: "Xüsusi-ərazi bütövlüyümüzə hörmət etibarlı hüquqi əsaslarla möhkəmlənməli, razılaşmaların icrasını aydın təqvimdə aparılmalıdır. Ermənistan prosesləri uzatmaqla öz daxili siyasi problemlərini Azərbaycanın üzərinə keçirməməlidir. İrəvanın sülhə verdiyi əhəmiyyət məhz qərarları qəbul etmək və onları vaxtında həyata keçirmək bacarığında görünməlidir".

*Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"*

30 oktyabr 2020-ci il

Azərbaycan: ZƏFƏR gündəliyi

Bir gündə düşmənin 2 Su-25 təyyarəsi, 3 tankı, 2 "Smerç"i, 10 topu məhv edilib

Oktyabrın 30-u Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində Azərbaycan Ordusu bölmələrinin yerləşdiyi mövqeləri və yaşayış məntəqələrini müxtəlif silahlardan, o cümlədən artilleriya və raketlərdən atəşə tutub. Döyüş əməliyyatları, əsasən, cəbhənin Ağdərə, Xocavənd və Qubadlı istiqamətlərində davam edib. Düşmənin hücum cəhdlərinin qarşısı qətiyyətlə alınıb.

Gecə saatlarında cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində düşmənin xəyali sayda canlı qüvvəsi, 2 ədəd Su-25 təyyarəsi, 3 ədəd T-72 tankı, 1 PDM, 2 ədəd "Smerç" və 1 ədəd BM-21 "Qrad" yaylım atəşli reaktiv sistemləri, 10 ədəd müxtəlif tipli topu, 2 ədəd "Qvozdika" özüyərən haubitsası, 1 ədəd "Osa" ZRK, 1 ədəd P-18 radiolokasiya stansiyası, 4 ədəd avtomobil texnikası məhv edilib və sıradan çıxarılıb.

Goranboy, Tərtər, Ağdam və Ağcabədi artilleriya atəşinə tutulub

Saat 07:35-dən başlayaraq, Goranboy, Tərtər, Ağdam və Ağcabədi rayonlarının ərazisi artilleriya atəşinə tutulub. Ordumuz tərəfindən adekvat tədbirlər görülüb.

Düşmənin məxsus "Smerç" reaktiv sistemi məhv edilib

Bərdə şəhərində dinc əhalini və mülki infrastrukturunu atəşə tutan Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus "Smerç" yaylım atəşli reaktiv sisteminin atəş mövqeyi bölmələrimiz tərəfindən aşkar edilib.

Bölmələrimizin dəqiq atəşi ilə düşmənin "Smerç" yaylım atəşli reaktiv sistemi sıradan çıxarılıb.

Müdafiə Nazirliyi qeyd olunan reaktiv sistemin məhv edildiyi anın videogörüntüsünü yayıb.

Prezident İlham Əliyev xalqa daha bir müjdəli xəbər verib

Müzəffər Azərbaycan Ordusu Cəbrayıl rayonunun Xudaverdili, Qurbantəpə, Şahvaladlı, Xubyarlı, Zəngilan rayonunun Aladin, Vəcnəli, Qubadlı rayonunun Kavdadlıq, Məmər, Mollalı kəndlərini işğaldan azad etmişdir. Eşq olsun Azərbaycan Ordusuna! Qarabağ Azərbaycandır!

Translate Text

3:00 PM · Oct 30, 2020 · Twitter for iPhone

Prezident İlham Əliyev özünün "X" hesabında xalqa daha bir müjdəli xəbər verib. Paylaşımında deyilir: "Müzəffər Azərbaycan Ordusu Cəbrayıl rayonunun Xudaverdili, Qurbantəpə, Şahvaladlı, Xubyarlı, Zəngilan rayonunun Aladin, Vəcnəli, Qubadlı rayonunun Kavdadlıq, Məmər, Mollalı kəndlərini işğaldan azad etmişdir. Eşq olsun Azərbaycan Ordusuna! Qarabağ Azərbaycandır!"

Düşmənin raket-artilleriya silah anbarı havaya uçurulub

Ermənistan mətbuatı guya Azərbaycan Ordusuna məxsus döyüş sursatı anbarının məhv edilməsi ilə bağlı növbəti yalan məlumat yayıb. Lakin düşmənin həmin anbarın yaxın məsafədən çəkilmiş videogörüntüsünü məlumatla əlavə etməklə öz saxtakarlığını bir daha ifşa edib.

Həqiqətdə isə oktyabrın 29-da gecə saatlarında Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş ərazimizdəki yeni inşa edilmiş raket-artilleriya silahları anbarı bölmələrimiz tərəfindən məhv edilib.

Ermənistanın məxsus daha 2 ədəd "Smerç" məhv edilib

Bərdə və Tərtər şəhərlərində dinc əhalini və mülki infrastrukturunu atəşə tutan Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus növbəti 2 ədəd "Smerç" yaylım atəşli reaktiv sisteminin tutduğu mövqelər bölmələrimiz tərəfindən aşkar edilib.

Saat 12:55 və saat 14:18 radələrində bölmələrimizin dəqiq atəşi ilə düşmənin 2 ədəd "Smerç" yaylım atəşli reaktiv sistemi məhv edilib.

Müdafiə Nazirliyi reaktiv sistemlərin məhv edildiyi anın videogörüntülərini yayıb.

İrəvanın yalan məlumatları ifşa edilib

Ermənistanın yalan məlumatları bir daha ifşa edilib. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin yaydığı məlumatda deyilir ki, Xocalı rayonunun Qarabulaq kəndinin (keçmiş Əsgəran rayonunun Aknaxpyur kəndi) guya Azərbaycan Ordusu tərəfindən atəşə tutulması nəticəsində mülki əhalinin xəsarət alması barədə Ermənistan mətbuatının yaydığı məlumat yalandır.

Rəsmi olaraq bildirilib ki, Azərbaycan Ordusu mülki əhaliyə deyil, yalnız hərbi hədəflərə atəş açıb.

Ağdam istiqamətində düşmənin məxsus 1 ədəd "Osa" ZRK məhv edilib

Azərbaycan Ordusunun bölmələri düşmənin qüvvə və döyüş vasitələrini dəqiq zərbələrlə darmadağın edib.

Saat 20:25 radələrində cəbhənin Ağdam istiqamətində Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus 1 ədəd "Osa" ZRK bölmələrimiz tərəfindən məhv edilib.

"Azərbaycan"

BTQ: Orta dəhlizin ən cəlbədicə polad keçidi

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun istifadəyə verilməsindən 9 il ötür

2007-ci il noyabrın 27-də Bakı-Tbilisi-Qars (BTQ) dəmir yolunun əsası qoyulmuş və 2017-ci il oktyabrın 30-da açılış olmuşdur. Bir neçə il sonra isə xəttin modernləşdirilməsi həyata keçirilmişdir. Yenilənmiş Bakı-Tbilisi-Qars xətti üzrə ilk yük qatırı 2024-cü il mayın 20-də Abşeron Logistika Mərkəzindən yola düşmüşdür.

BTQ-nin uzunluğu təxminən 850 kilometrdir ki, onun da böyük hissəsi - 504 kilometr ölkəmizin ərazisindən keçir. Dəmir yolu xəttinin 263 kilometrini Türkiyə ərazisindədir.

Bu xəttin istifadəyə verilməsi ilə qarşıya yolboyunca yerləşən ölkələr arasındakı ticarət döviyyəsinin və qarşılıqlı sərmayə qoyuluşunun artırılması, ondan istifadə edən ölkələrin əməkdaşlığının dərinləşməsi məqsədi qoyulurdu. Yolum həmin ölkənin geosiyasi əhəmiyyətini artıracağı, əlavə imkanlar yaradacağı, sabitliyə və təhlükəsizliyə xidmət göstərəcəyi hədəflənirdi.

9 il əvvəl dəmir yolunun açılış mərasimində Prezident İlham Əliyev demişdir: "Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Avrasiyanın nəqliyyat xəritəsinin əhəmiyyətli hissəsinə çevrilir. Biznesin inkişafı, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq üçün Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun çox böyük əhəmiyyəti var. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tikintisi ilə bağlı anlayışa Gürcüstanda imzalanmışdır, ondan sonra Türkiyədə təməlləşmə mərasimi keçirilmişdir və nəhayət, bu gün biz Azərbaycanda, burada, Ələtdə bu yolun açılışını qeyd edirik. Bu yolun tikintisi Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə arasındakı dostluğun, qardaşlığın nəticəsidir. Üç ölkə bütün sahələrdə uğurla əməkdaşlıq edirlər, bir-birini dəstəkləyirlər, ölkələrımız, xalqlarımız üçün önəmli olan, dünya üçün önəmli olan layihələri icra edirlər. Bakı-Tbilisi-Qars bu layihələrin arasında öz layiqli yerini tutmuş bir layihədir... Təbii ki, əgər biz əvvəlki dövrlərdə enerji, neft-qaz sahəsində bu

nəhəng, böyük miqyaslı layihələri icra etməsəydik, bu gün Bakı-Tbilisi-Qars haqqında ancaq danışa bilirdik".

Dövlətimizin başçısı onu da qeyd etmişdir ki, bir çoxları, xüsusilə bözi xarici dairələr Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tikintisinə inanmırdılar. Hesab edirdilər ki, bunun reallaşması mümkün deyil. Bunun reallaşması üçün lazım olan texniki imkanlar və maliyyə vəsaiti imkan verməyəcək ki, layihə gerçəkləşdirilsin: "Ancaq üç ölkə göstərdi və sübut etdi ki, bu mümkündür. Bizim güclü iradəmiz, qarşılıqlı dəstək, bir-birimizə inam olan yerdə bütün işləri görmək mümkündür. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tikintisi bunun əyani misalıdır. Əminəm ki, regional əməkdaşlığa ən böyük töhfə verən ölkələr - Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə bundan sonra da daim bir yerdə olacaqlar, bir-birini dəstəkləyəcəklər. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsi kimi nəhəng layihələr bizim birliymizi, dostluğumuzu daha da möhkəmləndirir".

BTQ tarixi, strateji əhəmiyyətli layihədir. Bu dəmir yolu Avropanı Asiya ilə birləşdirən ən qısa və etibarlı yoldur. Modernləşdirilmiş Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu hazırda Orta dəhlizin əsas komponenti olaraq Çin, Mərkəzi Asiya və Avropa arasında yükdaşımalardan qərb və şərq istiqamətində səmərəli həyata keçirilməsini təmin edir. Onun artırılması yükdaşıma qabiliyyəti Azərbaycanın regionun logistika şəbəkəsində mühüm mərkəz kimi rolunu daha da gücləndirir.

Qeyd edildiyi kimi, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu genişmiqyaslı modernləşdirmə işlə-

rindən sonra tam gücü ilə işitməyə verilmiş və fəaliyyətini uğurla davam etdirir. Xətt üzrə əsas yeniliklər həm yükdaşıma, həm də sərnişin daşıma sahəsində mühüm mərhələyə qədəm qoyub.

BTQ-nin hazırkı vəziyyəti ilə bağlı əsas göstəricilər və yeniliklərə nəzər salaq. Gürcüstan hissəsindəki (Marabda-Kartsaxi sahəsi) yenidənqurma işlərindən sonra xəttin illik yükdaşıma gücü 1 milyon tondan 5 milyon tona (bəzi texniki təkmilləşdirmələrlə 7 milyon tona qədər) çatdırılıb.

Xətdə yeni idarəetmə təbiiq olunur. Belə ki, layihənin aktivlərini birgə idarə etmək üçün Azərbaycan və Gürcüstan tərəfindən müştərek "BTKI Railways" MMC yaradılıb və fəaliyyətə başlayıb. Yenilənmiş infrastruktur sayəsində yük qatarlarının hərəkət sürəti təxminən 20 faiz artıb və rəqəmsal sistemlər vasitəsilə Ələt Beynəlxalq Limanı ilə birbaşa inteqrasiya təmin olunub. Beləliklə, marşrut Orta dəhliz (Middle Corridor) çərçivəsində Asiya və Avropa arasında ən cəlbədicə keçidlərdən biridir.

Sərnişindəşıma sahəsindəki son vəziyyət də maraqlıdır. Məlum olduğu kimi, Bakı-Tbilisi-Qars qatırı bərpa edilib. Uzunmüddətli (6 illik) fasilədən sonra Bakı ilə Tbilisi arasında sərnişin qatarlarının hərəkəti bərpa olunub. Qatar hər iki paytaxt arasında gündəlik reyslərlə fəaliyyət göstərir.

Sərnişin qatarları hələlik yalnız Bakı-Tbilisi marşrutu üzrə hərəkət edir. Tbilisi-Qars hissəsində sərnişindəşımanın tam şəkildə nə vaxt başlayacağı ilə bağlı rəsmi qrafik dəqiqləşdirilməyib, hazırda bu hissə əsasən intensiv yükdaşıma üçün istifadə olunur.

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

İcbari Sığorta Bürosu "We Invest in People - Silver" beynəlxalq akkreditasiyasına layiq görülüb

İcbari Sığorta Bürosu (İSB) insan kapitalının idarə edilməsi, təşkilati mədəniyyətin inkişafı, liderlik, əməkdaşların motivasiyası və peşəkar inkişafı sahəsində təbiiq etdiyi idarəetmə təcrübələrinin beynəlxalq qiymətləndirilməsi nəticəsində Böyük Britaniyanın "Investors in People" təşkilatının "We Invest in People - Silver" (Gümüş) akkreditasiyasına layiq görülüb.

İSB-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Böyük Britaniyada təsis edilmiş "Investors in People" təşkilatı liderlik, insan kapitalının idarə edilməsi, əməkdaşların inkişafı və korporativ mədəniyyət sahələrində təşkilatların fəaliyyətini beynəlxalq meyarlar əsasında qiymətləndirir. "We Invest in People" proqramı "Standard", "Silver", "Gold" və "Platinum" olmaqla 4 səviyyəni əhatə edir. İSB akkreditasiya prosesində ilk dəfə iştirak etməsinə baxmayaraq, birbaşa "Silver" səviyyəsinə əldə edib.

Akkreditasiya prosesi çərçivəsində İSB-nin liderlik yanaşmalarını, strateji məqsədlərini əmək-

daşlara çatdırılması, fəaliyyətin qiymətləndirilməsi, motivasiya mexanizmləri, təlim və karyera inkişafı imkanları, əməkdaşların qərarvermə proseslərində iştirakı və daxili kommunikasiya təcrübələri qiymətləndirilib. Nəticələr büronun korporativ mədəniyyətini, əməkdaşlıq mühitini və təşkilati inkişaf potensialını ön plana çıxarıb.

İSB üçün insan kapitalının inkişafı rəqəmsal transformasiya, texnoloji innovasiyalar və vətəndaşlara xidmət keyfiyyətinin yüksəldilməsi kimi strateji hədəflərin mühüm tərkib hissəsidir. Bu istiqamətdə əməkdaşların bilik və bacarıqlarının artırılması, fəaliyyət nəticələrinin qiymətləndirilməsi, təcrübə mübadiləsi və daxili kommunikasiyanın gücləndirilməsi üzrə təcrübələr davamlı olaraq təkmilləşdirilib.

İSB beynəlxalq qiymətləndirmə nəticələrini nəzərə alaraq liderlik bacarıqlarının gücləndirilməsi, əməkdaşların iştirakçılığını artırılması və peşəkar inkişaf imkanlarının genişləndirilməsi istiqamətində fəaliyyətini davam etdirməyi hədəfləyir.

Mirzə İbrahimov - 115

Ədəbiyyatımızın silinməz imzası

Azərbaycan mədəniyyəti və ədəbi-ictimai fikri ötən əsr böyük bir təkamül yolu keçmişdir. Bu yolun ən parlaq, ən cəsarətli və unudulmaz simalarından biri görkəmli yazıçı, dramaturq, alim və böyük dövlət xadimi Mirzə İbrahimovdur.

O, sadəcə, bədii əsərləri ilə deyil, həm də xalqın ana dilinə, milli kimliyinə və mənəvi dəyərlərinə göstərdiyi sonsuz sədaqətlə tariximizdə dərin iz qoymuşdur. Stalinizm dövrünün sort repressiyasına, sovet rejiminin ideoloji təzyiqlərinə baxmayaraq, hər zaman millətinin maraqlarını ön planda tutmuş Mirzə İbrahimovun həm yaradıcılıq irsi, həm də dövlət idarəçiliyindəki prinsipial mövqeyi bu gün də heyranlıq doğurur və gələcək nəsillər üçün vətənpərvərlik məktəbi olaraq qalır.

Böyük ədəbin anadan olmasından 115 il ötür. Onun həyat yolu XX əsrin mürtəkkəb tarixi prosesləri ilə sıx bağlıdır. Yoxsul ailədə dünyaya gəlmiş, ağır uşaqlıq illəri keçirmiş, gərgin zəhməti və təhsili sayəsində dövrünün tanınmış ziyalılarından birinə çevrilmiş yazıcının yaşadığı dövr Azərbaycan xalqının ictimai həyatında böyük dəyişikliklərin, siyasi təlatümlərin, milli kimlik və dil məsələlərinin kəskin müzakirə olunduğu mərhələ idi. Bu tarixi şərait onun bədii yaradıcılığına, dünyagörüşünə və ictimai mövqeyinə də ciddi təsir göstərmişdir.

Ədəbin əsərlərində insan taleyi, vətəne bağlılıq, mənəvi məsuliyyət, ədalət, milli şüur, cəmiyyət və şəxsiyyət münasibətləri geniş yer tutur. Bu mənada Mirzə İbrahimovun irsini öyrənmək ümumən XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının, mədəniyyətinin inkişaf istiqamətlərini, dövrün ideoloji ziddiyyətlərini və milli dəyərlər uğrunda mübarizənin tarixi əhəmiyyətini anlamaq baxımından çox əhəmiyyətlidir.

Ədəbiyyata doğru ilk addımlar

Mirzə Əjdər oğlu İbrahimov 1911-ci ildə Cənubi Azərbaycanın Sorab məhəlləsində anadan olmuşdur. 1918-ci ildə ailəsi ilə birlikdə Bakıya köçən Mirzə İbrahimov çox erkən yaşlarından həyatın çətinlikləri ilə üzləşir. Atasının 1919-cu ildə vəfat etməsi ailənin maddi vəziyyətini daha da ağırlaşdırır. O, uşaqlıq, yeniyetməlik illərində Balaxanı və Zabrat ərazilərində müzdür kimi çalışaraq ailənin dolanışığını çətinliklə təmin edir.

1926-1930-cu illərdə gənc Mirzə işləyə-işləyə Balaxanı fabrik-zavod məktəbində təhsil alır. Onun ilk mətbu əsəri 1930-cu ildə "Aprel alovları" məcmuəsində çap olunmuş "Qazılan buruq" şeiridir. 1933-cü ildə o, Azərbaycan Dövlət Elmi Tədqiqat İnstitutunun ikiillik hazırlıq şöbəsini bitirir. Həmin ildən Naxçıvanda "Sürət" qəzetinin redaktoru kimi fəaliyyətə başlayır. 1935-1937-ci illərdə SSRİ Elmlər Akademiyasının Leningraddakı Şərqşünaslıq İnstitutunun aspiranturasında təhsil alır. Burada Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, "Molla Nəsrəddin" jurnalının yaradıcısı Cəlil Məmmədquluzadənin həyat və yaradıcılığı haqqında elmi tədqiqat aparır, namizədlik dissertasiyası müdafiə edir. Cəlil Məmmədquluzadə irsinə maraqlı Mirzə İbrahimovun milli ədəbiyyat, maarifçilik, realizm, ictimai tənqid, ədəbi məsələlərinə münasibətinin inkişafında mühüm rol oynayır.

Ötən əsrin 40-cı illərindən etibarən Mirzə İbrahimovun fəaliyyəti daha geniş miqyas alır. O, həm ədəbi və elmi yaradıcılıqla məşğul olur, həm də dövlət idarəçiliyində mühüm vəzifələr tutur. 1942-1946-cı illərdə Azərbaycan SSR-in maarif sahəsində rəhbərlik edir, respublikanın təhsil və mədəniyyət xətinə təşkilati fəaliyyət göstərir. 1945-ci ildə Azərbaycan Elmlər Akademiyası yaradılarkən Mirzə İbrahimov onun ilk 15 həqiqi üzvündən biri seçilir. Bu etimad onun elmi fəaliyyətinin də ən yüksək səviyyədə qiymətləndirildiyini göstərir. Sonrakı illərdə Mirzə İbrahimov Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının rəhbərlik edir, Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti sədrinin müavini, Azərbaycan Ali Sovetinin Rəyasət Heyəti-

nin sədri kimi yüksək dövlət vəzifələrində çalışır. Ömrünün sonrakı dövrlərində də elmi və ictimai fəaliyyətini davam etdirir, həyatının sonuna - 1993-cü il dekabrın 17-nə qədər Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunda Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatının araşdırılması ilə məşğul olur. O, Azərbaycan ədəbiyyatında ən müxtəlif janrlarda böyük məkməlliklə əsərlər yaratmış nadir sənətkarlardandır.

Müqtədir romançı və real həyatı səhnəyə gətirən dramaturq

Mirzə İbrahimov Azərbaycan roman janrını inkişaf etdirən müqtədir sənətkarlarımızdandır. Onun ən çox oxunan əsərlərindən biri "Gələcək gün" (1948) romanıdır. Əsərdə Cənubi Azərbaycanda insanların ağır sosial vəziyyəti, azadlıq arzuları və ictimai-siyasi mübarizəsi bədii şəkildə təsvir olunur. Romanın ideya mərkəzində insanın daha ədalətli gələcəyə ümid bəsləməsi dayanır. Ədəb ayrı-ayrı insanların taleləri vasitəsilə azadlıq, milli ləyaqət, mənəvi möhkəmlilik və mübarizə mövzularını işləyir.

Ədəbin "Böyük dayaq" (1957) romanı isə müharibədən sonrakı Azərbaycan kəndində cəmiyyət, rəhbərlik, insan münasibətləri və kollektiv əmək məsələlərindən bəhs edir. Əsərin adı da bu ideya ilə bağlıdır: həqiqi dayaq xalqın, kollektivin və insanların arasında sağlamlıq münasibətlərinin gücüdür.

Yazıcının daha bir irihəcmli əsəri "Pərvanə" (1969-1970) romanıdır. Bu roman ədəbin tarixi mövzularda müraciətinin mühüm nümunəsidir. Əsərdə Nəriman Nərimanovun yaşadığı dövrün ictimai-mədəni mühiti, maarifçilik düşüncəsi və siyasi proseslər bədii təccüsmünü tapır. Yazıçı tarixi şəxsiyyətin fəaliyyətini dövrün sosial ziddiyyətləri, ideya mübarizələri və insan taleləri fonunda təqdim edir. Roman Azərbaycan tarixi, ictimai fikir və maarifçilik ənənələrinin bədii ədəbiyyatda əks olunması baxımından diqqətəlayiqdir.

Mirzə İbrahimovun kiçik həcmli nəsr əsərləri də onun ədəbi irsinin əhəmiyyətli hissəsinə təşkil edir. "Qorxulu səh", "Zəhra", "Mələk", "Qaçaq", "Sənət aşığı", "Yol ayrıcında" kimi əsərlərində insan xarakterləri, cəmiyyətlə şəxsiyyət arasındakı münasibətlər və mədəni problemlər bədii təsvir vasitəsinə çevrilir.

Ədəb Azərbaycan dramaturgiyasının inkişafında da mühüm rol oynamışdır. Onun pyeslərində dövrün ictimai problemləri, insanların mənəvi keyfiyyətləri və sosial münasibətləri səhnə hadisələri vasitəsilə təsvir edilir. "Həyat" (1935) pyesində Azərbaycan kəndində baş verən sosial dəyişikliklər, fərqli dünyagörüşlərinin qarşıdurması və dövrün ictimai münasibətləri əks olunur. "Madrid" (1937) pyesi İspaniyada vətəndaş müharibəsi hadisələrindən bəhs edir. "Məhbəbbət" (1941) pyesində şəxsi münasibətlər və mənəvi dəyərlər bədii konfliktin əsasını təşkil edir. "Kəndçi qızı" (1961) komediya-satirində kənd mühiti, insan xarakterləri və ictimai münasibətlər yumor vasitəsilə təqdim edilir. (Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, bu əsər Mirzə Fətəli Axundzadə adına mükafata layiq görülmüşdür). "Yaxşı adam" (1963) komediyası insanın həqiqi mənəvi keyfiyyətləri, sözlə əməl arasındakı fərq və cəmiyyətin əxlaqi meyarları barədə düşüncəyə imkan yaradır. "Közəron ocaqlar" (1967) pyesində isə o, Nəriman Nərimanovun həyatı və mübarizəsi ilə bağlı tarixi-ictimai prosesləri səhnəyə gətirmişdir. Bu əsərləri ilə o, Azərbaycan teatrının repertuarını daha da zənginləşdirmişdir.

Mirzə İbrahimov həm də Azərbaycan ədəbiyyatının tarixi və nəzəri problemlərini araşdıran alim idi. Onun ədəbiyyatşünaslıq fəaliyyətində klassik irsin öyrənilməsi, realizm, xəlqçilik, milli ədəbi ənənələr və bədii yaradıcılığın ictimai əhəmiyyəti əsas yer tutur. Mirzə Cəlil haqqında yazdığı "Böyük demokrat" (1939), ədəbiyyatla ictimai həyat əlaqələrinə dair mülahizələrin əks olunduğu "Həyat və ədəbiyyat" (1947), realizm və xəlqçilik problemlərinin təh-

lilinə həsr edilən "Xəlqçilik və realizm cəbhəsində" (1961), Mirzə Ələkbər Sabirin yaradıcılığına, satirik düşüncəsinə və ədəbiyyat tarixindəki mövqeyinə dair tədqiqat əsəri olan "Böyük sairimiz Sabir" (1962), ədəbi-estetik düşüncələr, sənət və yaradıcılıq problemləri ilə bağlı yazıların toplandığı "Sarı sim" (1968) və "Ədəbi qeydlər" (1970) kitabları ədəbin bu sahədə mühüm əsərləri sırasında qeyd edilməlidir.

Mirzə İbrahimovun həyat və fəaliyyətinin mühüm istiqamətlərindən biri onun ictimai-siyasi fəaliyyəti olmuşdur. Onun bu istiqamətdə fəaliyyətini qiymətləndirərkən iki cəhəti nəzərə almaq vacibdir. Bir tərəfdən Mirzə İbrahimov sovet dövlət və partiya sistemini nümayəndəsi idi və həmin dövrün siyasi-ideoloji mühitində çalışıb işləyirdi. Digər tərəfdən, mövcud siyasi şərait daxilində Azərbaycan dilinin hüquqlarının genişləndirilməsi, milli ədəbiyyatın öyrənilməsi, maarifin, mədəniyyətin inkişafı istiqamətində təşəbbüslər göstərmişdir.

Mirzə İbrahimov uzun illər Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının rəhbərliyində çalışmışdır. Bu təşkilat sovet dövründə bədii prosesin idarə edilməsində, əsərlərin müzakirəsində, yazıçıların fəaliyyətinin əlaqələndirilməsində və ədəbi tədbirlərin təşkilində mühüm rol oynayırdı. Onun rəhbərlik fəaliyyəti Azərbaycan ədəbi mühitinin təşkilatlanması, ədəbi irsin nəşri, ədəbiyyatşünaslıq işlərinin genişləndirilməsi və yazıçılar arasında yaradıcılıq əlaqələrinin inkişafı ilə bağlı idi. Əlbəttə, həmin dövrdə Yazıçılar İttifaqı həm də sovet ideoloji nəzarət sisteminin bir hissəsi idi. Buna görə Mirzə İbrahimovun bu təşkilatdakı fəaliyyəti dövrün siyasi məhdudiyyətlərindən ayrı qiymətləndirilə bilməz. Bununla belə, onun ədəbi və elmi nüfuzu, təşkilatçılıq təcrübəsi və klassik irsə marağı Azərbaycan ədəbiyyatının institusional inkişafında mühüm rol oynamışdır.

Ana dili uğrunda mübarizə

Mirzə İbrahimovun fəaliyyətində xüsusi qeyd olunmalı sahə Azərbaycan dilinin qorunması, inkişaf etdirilməsi və dövlət idarəçiliyində mövqeyinin möhkəmləndirilməsi uğrunda görüldü işlərdir. O, ana dilinin cəmiyyətin bütün sahələrində, ilk növbədə dövlət idarələrində işlədilməsini vacib hesab etmiş və bu istiqamətdə konkret siyasi təşəbbüslər göstərmişdir.

Sovet hakimiyyəti illərində Azərbaycan dilinin təhsil, ədəbiyyat, mətbuat və mədəniyyət sahələrində müəyyən istifadə imkanları mövcud idi. Lakin ittifaq miqyasında rus dilinin üstün mövqeyi dövlət idarəçiliyində və bir sıra rəsmi sahələrdə Azərbaycan dilinin təbiiqini məhdudlaşdırırdı. Bu vəziyyət dilin hüquqi statusu ilə onun faktiki işlənmə imkanları arasında fərqlər yaradırdı. Odur ki, Azərbaycan dilinin dövlət idarələrində daha geniş istifadə edilməsi, rəsmi yazışmalarda təbiiq, milli kadrların ana dilində fəaliyyət göstərə bilməsi kimi məsələlər təkcə dilçilik baxımından deyil, həm də milli-mədəni inkişaf baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyırdı. Mirzə İbrahimov bu problemləri ictimai və siyasi gündəmə gətirən əsas şəxsiyyətlərdən biri olmuşdur.

20 avqust 1956-cı ildə Azərbaycan SSR Ali Soveti Azərbaycan dilinin dövlət dili statusu ilə bağlı Konstitusi-

yaya maddə əlavə edilməsini nəzərdə tutan qanun qəbul etmişdir. Qanunun 21 avqust tarixli mətni "Kommunist" qəzetinin 25 avqust tarixli sayında dərc edilmişdir. Mirzə İbrahimov həmin dövrdə Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyətinin sədri idi. Bu qanunun qəbul edilməsi onun ictimai-siyasi fəaliyyətinin ən mühüm nəticələrindən biri sayılır. Qanunla Azərbaycan SSR Konstitusiyasına 151-ci maddə əlavə edilmişdi. Həmin maddədə Azərbaycan dili respublikanın dövlət dili kimi müəyyən olunurdu. Eyni zamanda respublika ərazisində yaşayan milli azlıqların öz ana dillərindən istifadə hüquqları nəzərdə tutulurdu.

Mirzə İbrahimovun dil məsələlərinə dair mühüm publisistik yazılarından biri "Azərbaycan dili dövlət idarələrində" adlı məqaləsidir. 1956-cı ildə "Kommunist" qəzetində dərc edilmiş bu yazıda Azərbaycan dilinin dövlət idarəçiliyində təbiiq ilə bağlı problemlər müzakirə olunurdu. Milli dil məsələsindəki prinsipial mövqeyi hətta ona qarşı siyasi təzyiqlərlə müşayiət olunmuşdur. Təsədüfi deyil ki, Mirzə İbrahimovun 1958-ci ildə Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyətinin sədri vəzifəsindən kənarlaşdırılması da onun dilimizin müdafiəsi ilə bağlı fəaliyyəti ilə əlaqələndirilir. Söz düşmüşkən onu da qeyd edək ki, onun "Azərbaycan dili" adlı elmi-publisistik kitabında dilimizin tarixi, özünəməxsus xüsusiyyətləri və müasir dövrdəki rolu ilə bağlı düşüncələri əks olunmuşdur.

Mirzə İbrahimovun uzunmüddətli və zəngin ədəbi, elmi və ictimai fəaliyyəti müxtəlif dövlət və beynəlxalq mükafatlarla qiymətləndirilmişdir. O, Əməkdar incəsənət xadimi, Azərbaycanın Xalq yazıçısı, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı fəxri adlarına layiq görülmüş, Azərbaycan Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü - akademik seçilmiş, SSRİ Dövlət mükafatı, Azərbaycanın Dövlət mükafatı, Cəvahirəl Nehru adına beynəlxalq mükafat almışdır. Bundan əlavə, Mirzə İbrahimov üç dəfə dövrünün nüfuzlu təltiflərindən olan "Lenin" ordeni, həmçinin "Oktyabr İnqilabı" ordeni və digər mükafatlara layiq görülmüşdür.

Ziyalı irsi

Mirzə İbrahimovun irsi bu gün əhəmiyyətini, aktuallığını qoruyur. İlk növbədə onun əsərləri XX əsr Azərbaycan cəmiyyətinin tarixi və sosial həyatını öyrənmək üçün mühüm bədii mənbədir. Yazıçı yaşadığı dövrün hadisələri, insanların münasibətlərini, cəmiyyətdəki dəyişiklikləri və mənəvi problemləri müxtəlif janrlarda əks etdirir.

İkinci mühüm istiqamət onun Cənubi Azərbaycan mövzusunda verdiyi əhəmiyyətdir. Üçüncü istiqamət onun klassik ədəbi irsin öyrənilməsinə verdiyi töhfələrdir. Cəlil Məmmədquluzadə, Mirzə Ələkbər Sabir və digər sənətkarlar haqqında araşdırmaları Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığının inkişafında mühüm yer tutur. Dördüncü istiqamət Azərbaycan dilinin inkişafı ilə bağlı fəaliyyətidir. Mirzə İbrahimovun 1956-cı ildə Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi tanınması uğrunda göstərdiyi səylər milli dil tariximizin mühüm hadisələrindən biri kimi hər zaman qürur doğurur.

Mirzə İbrahimovun irsi mühüm bir həqiqəti göstərir ki, yazıçı yalnız bədii əsərlər yaradan şəxs olmaqla yanaşı, həm də yaşadığı cəmiyyətin mədəni, mədəni və ictimai problemlərinə münasibət bildiren ziyalı olmuşdur. O, öz yaradıcılığı və ictimai fəaliyyəti ilə bu ziyalı məsuliyyətini dövrün ən təlatümlü anlarında nümayiş etdirmişdir. O, bədii yaradıcılıq ilə ictimai şüuru oyatmış, publisistikası ilə cəmiyyətin yaralarına toxunmuş və ən əsası, ana dilimizin dövlət səviyyəsində qorunması üçün öz vəzifəsini, hətta azadlığını təhlükəyə atmaqdan çəkinməmişdir. Xalq yazıçısı, akademik və dövlət xadimi kimi zirvələrə ucalan Mirzə İbrahimov nurlu şəxsiyyəti ilə daim yaddaşlarda qalacaqdır.

İradə ƏLİYEVƏ, "Azərbaycan"

Mənəviyyat mövzusunda

Başıbəlalı sözlər

Dilin zənginliyi xalqın tarixinin qədimliyindən, mənəvi dünyasının zənginliyindən, müdrikliyindən xəbər verir. O da doğrudur ki, zamanla dilə müxtəlif terminlər, sözlər əlavə olunur. Bu da qanunauyğun prosesdir. Bir şərtlə ki, o qrammatik qaydalara, deyim formasına, həyat tərzimizə uyğun olsun.

Azərbaycan dilinin qrammatikasında omonimlər yer alır. Daha dəqiq desək, lək-sik omonimlər. Məsələn, alma, çəkmə, qaz və s. bunların ikinci mənası da var. Yeni deyilşə və yazılışa görə sözün çalarını müəyyən edə bilərik. Bir də var antonimlər. Yeni sözün əksinin yazılışı. Amma sonradan yaranan bəzi sözlər ikibəşli olsa da, heç bir dil qaydalarına uyğun gəlmir və nəinki dilimizin zənginliyinə, onun bəsitləşməsinə xidmət edir. Götürək "hörmət" sözünü. Amma bu sözün ikinci mənası daha populyardır. Rüşvət verərkən onu "hörmət" sözü ilə pərdələyirlər. "Hörməti etmişəm", "hörmətimdən çıxaram" və s.

"Ayi bəyilmi", əgər bu söz işlədilsə, mütləq onun içində bir kələk gizlənir. "Xala" sözünü lap pis günə qoyublar. İkinci mənası birinci mənasının doğmalığını, somimiyyətini elə günə qoyub ki, el arasında bir söz var ey, lap yandır-yaxılsan. "Xala" sözünü utandırıcı bir kəlməyə çeviriblər. Hələ ona "ka" artırıb ələyiblər

"xalaşka". Ən acınacaqlı günə "müəllim" sözü qalıb. Müqəddəs, əziz, hamının həyatından keçən bu kəlmə az qala yavaş-yavaş öz mahiyyətini itirmək üzrədir. Çünki onu bir müraciət forması kimi gü-lünc günə qoyublar. Sosial platformada, sosial verilişlərdə bunu daha aydın görürük. Heç bir təhsili (yəni ali, pedaqoji) ol-mayana "müəllim" deyər müraciət olunur. Amma məsələnin digər tərəfi də var. Dili-mizdə kişi cinsindən olanlara müraciət forması yoxdur. Əmi, dayı, qardaş və s. bəzən yerinə düşür. Amma bu o demək deyil ki, ən müqəddəs sözlərimizdən biri olan "müəllim" sözünü abırdan sala-q.

Dilimiz bu günümüz, sabahımızdır! Bu işlə məşğul olan, işi birbaşa dilimizə xid-mət etməkdən ibarət olan təşkilatlar bunu görmürlər?! Latın dili qədim bir dildir. Heç bir ölkədə ana dili kimi danışılır. Ölü dil sayılsa da, elm, tibb və hüquqda yenə də işlənir. Bax dilimiz belə olmalı-dır. Əslrlərlə cıcalanıb gələn bu sözlərə nə yabançı qoşmalar, nə lağ, nə də lazımsız əks mənalar qoşulmamalıdır. Bu hər biri-mizin vətəndaşlıq borcudur. Mənim də, sənin də, onun da!

Rəfiqə SADIQOVA,
yazıçı-jurnalist

BEYNƏLXALQ HƏYAT

BMT münaqişə zonalarındakı mülki şəxslərin qorunması üçün çağırış edib

BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarı Folker Türk keçirdiyi mətbuat konfransında münaqişə zonalarında mülki şəxslərin qorunmasının vacibliyini növbəti dəfə diqqətə çatdırıb.

O, dünyada insan hüquqlarına hörmətin və beynəlxalq hüquqa əməl olunmasının zəruriliyini vurğulayaraq, müxtəlif regionlarda yaşanan böhranlara toxunub. Ali Komissar bildirib ki, münaqişə zonaların-da dinc əhali çox dar sahədə sıxışdırılır, qida və ilkin ehtiyac maddələrinin çatışmazlığından əziyyət çəkir. O, hərbi əmə-

liyyatların dayandırılmasını, beynəlxalq hüquq qaydalarına əməl olunmasını və mülki insanlara qarşı zorakılıqlara son qoyulmasını tələb edib. Həmçinin qeyd olu-

nub ki, hadisələri yaxından izləmək və dünyanı dəqiq faktlarla məlumatlandırmaq vacibdir.

Ali Komissar deyib ki, münaqişə bölgələrində elektrik şəbəkələri, dəmir yolları və s. kimi mülki obyektlərin vurulması ciddi narahatlıq doğurur. Bu hücumlar xüsusən yaşlılar və əlilliyi olan şəxslər üçün vəziyyəti daha da çətinləşdirir.

O, həmçinin mülki əhalinin çətinliklərinə qarşı kifayət qədər həssaslıq göstərilmədiyini bildirib və sühl danışıqlarında insan hüquqlarının ön plana çəkilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

ÜST-dən açıqlama: Ebola virusu səbəbindən minlərlə insan həyatını itirib

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesus Konqo Demokratik Respublikasında 10 mindən çox insanın Ebola virusuna yoluxduğunu və onların təxminən yarısının həyatını itirdiyini bildirib.

liyi və beynəlxalq tərəfdaşların dəstəyi ilə genişmiqyaslı mübarizə tədbirləri həyata keçirilir. Bu çərçivədə indiyədək 2700-ə yaxın xəstə sağalıb, 1000-dən çox insan isə stasionar müalicə almağa davam edir.

Avropada qazın qiyməti son 4 ilin rekordunu təzələdi

Avropada təbii qazın qiyməti son 4 ilin ən yüksək səviyyəsinə qalxaraq meqavət-saat üçün 100 avronu keçib.

"Anadolu" Agentliyi xəbər verir ki, qiymətlərin artmasına Yaxın Şərqdəki gərginlik və Hörmüz boğazındakı problemlər səbəb olub. Blokada səbəbindən qlobal maye qazın böyük hissəsini satan Qətərin tədarükü azalıb. Eyni zamanda Asiya ölkələri və Çin qaz qıtlığı yaşamamaq üçün bazardan yüksək qiymətə böyük həcmdə alırlar edir. Maye qaz gəmiləri Asiyaya yönəldiyindən Avropa da qazı özündə saxlamaq üçün qiymətləri qaldırmağa məcbur qalıb.

Mütəxəssislər xəbərdarlıq edirlər ki, soyuqlaşdırsə, gələn ilin öv-vəlində qazın qiyməti daha da bahalasha bilər.

Təhminə VERDİYEVA,
"Azərbaycan"

"Google" kibertəhlükəsizlik üçün "Gemini 4 Carbon" süni intellekt modelini təqdim edib

"Google" şirkəti kibertəhlükəsizlik, proqramlaşdırma və müəkkəb tapşırıqların yerinə yetirilməsi üçün nəzərdə tutulan yeni "Gemini 4 Carbon" süni intellekt modelini təqdim edib.

AZƏRTAC "Investing" nəşrinə istinadla xəbər verir ki, model "Artificial Analysis Intelligence Index v5.0" reytingində 59 bal toplayaraq birinci yeri tutub.

Şirkətin məlumatına görə, "Gemini 4 Carbon" proqram təminatındakı boşluqların aşkar edilməsi və onların aradan qaldırıl-

ması üçün düzəlişlərin hazırlanması sahəsində daha yüksək nəticələr göstərir.

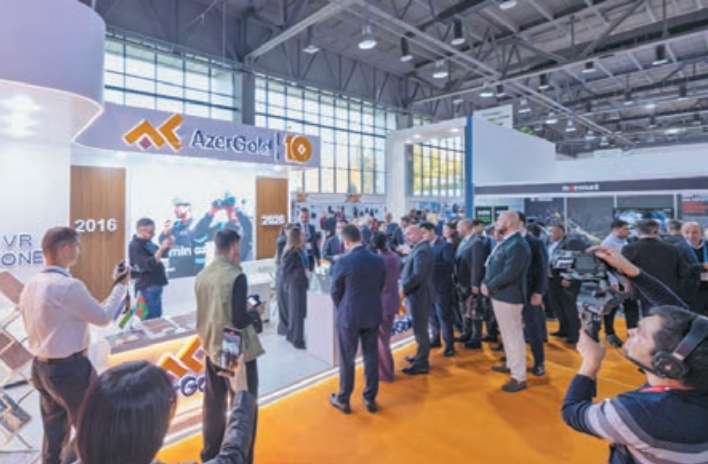
"Google" modelin müdafiə mexanizmlərinin də gücləndirildiyini bildirib. "Gray Swan"

sınağında model dolayı göstəriş ineksiyalarından istifadə etməklə həyata keçirilən bütün hücumların qarşısını alıb.

İlk mərhələdə "Gemini 4 Carbon"dan yalnız məhdud sayda kibertəhlükəsizlik mü-təxəssisi istifadə edə biləcək. Şirkət gələcəkdə modelə çıxışı etibarlı tərəfdaşlar, proqramçılar və biznes nümayəndələri üçün də genişləndirməyi planlaşdırır.

Modeldən istifadənin qiyməti bir milyon giriş tokeni üçün 2 dollar, bir milyon çıxış tokeni üçün isə 10 dollar təşkil edəcək.

"AzerGold" QSC 20-ci Beynəlxalq "MiningMetals" sərgisində iştirak edib

"AzerGold" QSC Özbəkistanın paytaxtı Daşkənddə keçirilən 20-ci Beynəlxalq "MiningMetals" yubiley sərgisində iştirak edib. 27-29 oktyabr tarixlərində baş tutan beynəlxalq sərgi dağ-mədən sənayesi, metallurgiya və metal emalı sahələrini əhatə edib.

Sərgidə ölkəmizlə yanaşı, 18 ölkəni təmsil edən 163 şirkət iştirak edib. Tədbir çərçivəsində faydalı qazıntıların hasilatı və emalı üçün müasir avadanlıqlar, innovativ texnologiyalar, laboratoriya sistemləri və sənayedə tətbiq olunan rəqəmsal həllər nümayiş etdirilib.

Sərgidə xüsusi stendlə təmsil olunan "AzerGold" QSC beynəlxalq tərəfdaşlara və ziyarətçilərə şirkətin 10 illik fəaliyyət dövründə əldə etdiyi nailiyyətlər, ölkə iqtisadiyyatına verdiyi töhfələr və gələcək inkişaf istiqamətləri barədə məlumat təq-dim edib. Bununla yanaşı, stenddə şirkətin

Özbəkistanda təsis etdiyi ilk xarici törəmə müəssisəsi - "AzerGold Uzbekistan" Xari-ci İnvestisiyalı Məhdud Məsuliyyətli Cə-miyyətinin fəaliyyəti, ölkədə həyata keçiril-məsi nəzərdə tutulan geoloji kəşfiyyat işləri və perspektiv birgə layihələr barədə məlumat verilib.

Stendin ziyarətçilərinə virtual reallıq (VR) texnologiyası vasitəsilə Daşkəsən rayonunda yerləşən Çovdar İnteqrəolun-muş Regional Emal Sahəsinə virtual səya-hət etmək imkanı yaradılıb. İştirakçılar faydalı qazıntıların hasilatından qızıl-gümüş xəlitəsinin əldə edilməsindəki isteh-sal prosesinin əsas mərhələləri ilə tanış olublar.

Bununla yanaşı, "AzerGold" QSC-nin qızıl və gümüş məhsulları sərgidə nüma-yiş etdirilib. Ümummilli Lider Heydər Əli-yevin anadan olmasının 100-cü ildönümü-nə həsr olunmuş, "Smartminting" texnolo-

giyası ilə 3D formatında hazırlanmış "100 il və onun fəvqədgah bir irs" adlı unikal qızıl sikkə, "Qarabağ" kolleksiyası və Azərbaycanın təbiətini, tarixini, incəsənətini, müasirliyini və qədim ənənələrini əks etdirən ümumilikdə 27 çeşiddə sikkə ziyarətçilə-rin böyük marağına səbəb olub. "Azer-Gold" ilk dəfə təmsil olunduğu 20-ci Bey-nəlxalq "MiningMetals" yubiley sərgisinin "Ən yaxşı məhsul təqdimatı" nominasiya-sı üzrə mükafata layiq görüldü.

Qeyd edək ki, "MiningMetals" sərgisi bu gündə 41 ölkədən 1723 şirkət və brendi bir araya gətirib, ekspozisiyanı ümumilikdə 79827 nəfər ziyarət edib. Beynəlxalq dağ-mədən və metallurgiya sənayesinin mühüm platformalarından olan sərgi təcrübə mübadiləsinə, yeni iş-güzar əlaqələrin qurulmasına və beynə-lxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsinə imkan yaradıb.

"Yelo Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti səhmdarlarının nəzərinə

"Yelo Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Səhmdarlarının növbədənəkar ümumi yığıncağı 03 dekabr 2026-cı il saat 11:00-da Bakı şəhəri, Həsən bəy Zərdabi prospekti, 81 K ünvanında keçiriləcəkdir.

Gündəlikdəki məsələlər:

- Yığıncağın gündəliyində duran cari və təşkilati məsələlərə baxılması.
- "Yelo Bank" ASC-nin İdarə Heyəti üzvlərinin və sədrinin vəzifəyə yenidən təyin edilməsi.
- "Yelo Bank" ASC-nin 2027-ci il büdcə layihəsinin təsdiq edilməsi.
- "Yelo Bank" ASC-nin 2027-2029-cu illər üzrə nəzərdə tutulmuş Strateji Planının təsdiq edilməsi.

Yığıncaqda iştirak etmək üçün şəxsiyyət vəsiqəsi və müvafiq səlahiyyət təsdiqedicisi sənədləri təqdim etməyiniz xahiş olunur. Səhmdarlar yığıncağın gündəliyində nəzərdə tutulmuş məsələlər üzrə materiallarla bankın **Bakı şəhəri, Həsən bəy Zərdabi prospekti, 81 K ünvanında** yerləşən Baş Ofisində tanış ola bilərlər.

İdarə Heyəti

Azərbaycan və Avstraliya alimləri süni intellekt sahəsində fundamental problemi həll ediblər

Azərbaycan və Avstraliyanın aparıcı elmi mərkəzlərini təmsil edən beynəlxalq tədqiqat qrupu süni intellekt və verilənlərin intellektual analizi (data mining) sahəsində uzun illərdir mövcud olan fundamental bir problemin həlli üçün tamamilə yeni yanaşma təklif edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədqiqatın nəticələrinin yer aldığı "Klasterlərin kompaktlığı, ayrılma və sayının müəyyən edilməsi üçün mütləq indekslər" adlı məqalə süni intellekt üzrə dünyada ən nüfuzlu elmi nəşrlərdən biri hesab olunan "Pattern Recognition" jurnalında dərc olunub.

Süni intellektdə böyük verilənlərin oxşar xüsusiyyətlərinə görə qruplaşdırılması, yəni klasterləşmə prosesi mühüm rol oynayır. Lakin klasterləşmənin keyfiyyətini (kompaktlığını və ayrılma bilməsini) qiymətləndirmək üçün istifadə olunan mövcud indekslər nisbi xarakter daşıyır, əsasən müxtəlif alqoritmləri müqayisə etməyə yarayır və müəkkəb strukturlu verilənlərdə ziddiyyətli nəticələr verir. Təqdim olunan tədqiqat işində isə alimlər bu çatışmazlığı aradan qaldıran mütləq qiymətləndirmə mexanizmi işləyib hazırlayıblar.

Məqalədə klasterləşdirmənin nəticələrini tam dəqiqliklə qiymətləndirmək üçün iki yeni "mütləq indeks" təqdim olunur:

Kompaktlıq (sıxlıq) indeksi: Qrup daxilindəki verilənlərin mərkəzə nə dərəcədə sıx paylandığını ölçür. Bunun üçün həm bütün verilənlər toplusu, həm də hər bir klaster üçün xüsusi "kompaktlıq funksiyası" anlayışı daxil edilib və ondan istifadə etməklə müəyyən edilmiş xəta nəzərə alınmaqla kompaktlıq indeksi formalaşdırılıb.

Ayrılma indeksi: Müxtəlif qrupların bir-birindən necə aydın sərhədlə ayrıldığını müəyyən edir. Klaster cütü üçün "qonşu çoxluq" və "klasterlərarası məsafə (sərhəd zolağı)" anlayışları əsasında bütün klaster strukturu üçün ümumi ayrılma indeksi təyin edilib.

Bundan əlavə, tədqiqatçılar klasterləşmədə ən müəkkəb məsələlərdən biri olan optimal klaster sayının tapılmasını çoxmeyarlı optimallaşdırma problemi kimi formalaşdırıb və onun dəqiq həll alqoritmini hazırlayıblar.

Ciddi riyazi əsaslara söykənən bu yenilik yalnız nəzəri xarakter daşımır, gündəlik həyatımızda bir çox sahədə geniş tətbiq imkanlarına malikdir. Məsələn, təbabətdə - xəstəlik tiplərinin dəqiq təyini və pasiyentlərin dərmanlara həssaslığına görə doğru qruplaşdırılmasında, kibertəhlükəsizlikdə - kompüter şəbəkələrində kibercümlərin və anomaliyaların aşkarlanmasında, ağıllı şəhərlərdə - nəqliyyat sıxlığının və insan axınının optimallaşdırılmasında, kosmik tədqiqatlarda - peyk təsvirlərinin və geofiziki xəritələrin yüksək dəqiqliklə analizində, o cümlədən kənd təsərrüfatında və digər sahələrə tətbiqəndə mühüm töhfələr verə bilər.

Dünya səviyyəli bu elmi uğura imza atan beynəlxalq heyətin tərkibinə professor Adil Bağirov və dosent Nərgiz Sultanova (Avstraliya Federasiya Universiteti), AMEA-nın müxbir üzvü Ramiz Ahiquliyev (Informasiya Texnologiyaları İnstitutunun şöbə müdiri, Azərbaycan Texniki Universitetinin Data Elmi və Süni İntellekt İnstitutunun direktoru) və dosent Sona Taheri (Melburn Kral Texnologiya İnstitutu) daxildir.

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən 24.05.2023-cü il tarixdə İlyas Əli oğlu Elyazovun adına verilmiş 009380 nömrəli şəhid ailəsi üzvünün vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.